

Grant Thornton informerer

Nr. 1/2015

Din samarbeidspartner innen revisjon, regnskap, skatt og rådgivning - et kunnskapshus i vekst.

Velkommen til nytt Grant Thornton Informerer! Året 2015 er i full gang og byr på mange spennende utviklingsmuligheter for våre kunder så vel som oss i Grant Thornton.

Grant Thorntons outsourcingsavdeling (GTMC) har vært i vekst de siste årene. Fra å være 5 medarbeidere i 2012 har vi nå vokst til 17 medarbeidere. Vår kundeportefølje består av alt fra enkeltpersonforetak til store internasjonale selskap. Vår hurtige vekst og stabile resultater har gjort at vi er kåret til Gaselle-bedrift to år på rad.

Den relativt sett stabile og sterke norske økonomien trekker til seg utenlandske investorer og ønsket om å starte virksomhet i Norge er stort. Dette medfører også at behovet for en samarbeidspartner med spesial-kompetanse innen fagfeltet er ettertraktet. GTMC får stadig henvendelser fra utenlandske aktører som ønsker hjelp med etablering i Norge og vi har over tid opparbeidet oss spesialkompetanse innenfor dette fagområdet. Vi hjelper slike selskaper med alt fra riktig valg av selskapsform, søknader om D-nummer og skattekort til tollkreditt og etterlevelse av rapporteringsplikter.

I disse årsoppgjørstider har alle selskap så vel som regnskapsbransjen i år måttet gjøre en ekstra innsats i forbindelse med den nye A-ordningen. For oss har dette medført mye tid til å bistå våre kunder samt søke hjelp og veiledning hos Altinn og Skatteetaten. Den første A-meldingen er nå levert og erfaring tilsier at utfordringene ble mindre enn forventet – sett bort fra innleveringen knyttet til våre utenlandske kunder. For disse savner vi fortsatt svar på en del spørsmål, som vi har stilt Skatteetaten. Når det er sagt, kommer den aller største utfordringen når den første 2 månedlige perioden er over og skatt og arbeidsgiveravgift skal avstemmes og betales for første termin (januar og februar 2015). Vi vil følge utviklingen her tett, så ta gjerne kontakt med oss dersom spørsmål.

Årsoppgjørstid er også utbyttetid! De nye reglene og presiseringer rundt beregning av utbytte skaper en del utfordringer. Man skal være klar over at det er styret som er ansvarlig for at utbyttet er beregnet riktig og at det er flere fallgruver å gå i. Dersom det for eksempel gis lån til daglig leder etter 31.12.14 og før ordinær generalforsamling, så kan dette redusere utbyttegrunnlaget for 2014! I tillegg må styret vurdere om selskapet har forsvarlig egenkapital samt likviditet til å utbetale utbytte. Dette er et av temaene som blir tatt opp i denne utgaven av bladet. Vi anbefaler at du rådfører deg med din kontaktperson hos oss før beslutning om utbytte tas.

Vi håper at dere vil ha nytte av temaene som blir tatt opp i denne utgaven av GT Informerer.

Rakhee Sethi

Daglig leder, Grant Thornton Management Consulting AS

Grant Thornton Informerer

Grant Thornton informerer

Utgitt i samarbeid med
DnR Kompetanse AS

Kontaktinformasjon Grant Thornton

Grant Thornton Revisjon AS

Jan Møller

Bogstadveien 30

N-0355 Oslo

Tlf. 22 20 04 00

Faks. 22 20 04 10

e-post: oslo@grant.thornton.no

www.grant.thornton.no

Kontaktinformasjon DnR Kompetanse

DnR Kompetanse AS

Postboks 2914 Solli

N-0230 Oslo

Tlf. 23 36 52 00

forlag@revisorforeningen.no

Redaksjon

Redaktør Alf Asklund, tlf. 23 36 52 43

alf.asklund@revisorforeningen.no

Redaksjonsutvalg

Advokat Tom Larsen

Rådgiver Ingjerd Moen

Rådgiver Børge Busvold

Rådgiver Camilla Brunfelt

Utgivelsesplan 2015

Nr. 1 - Onsdag 4. mars

Nr. 2 - Fredag 5. juni

Nr. 3 - Fredag 2. oktober

Nr. 4 - Tirsdag 8. desember

Produksjon

07 Gruppen a.s.

www.grant.thornton.no

AKTUELLE DATOER

10. mars

Årsoppgave og betalingsfrist (mva) for næringsdrivende med omsetning under én million kroner som har fått innvilget årsterminoppgave.

15. mars

Betaling av forskuddsskatt for personlige skattytere.

Terminoppgave og betaling av arbeidsgiveravgift og skattetrekk.

31. mars

Frist for å levere selvangivelse for selskaper på papir.

10. april

Merverdiavgiftsoppgaven – frist for levering og betaling

Årsoppgave- og betalingsfrist (mva) for primærnæringen.

15. april

Betaling av forskuddsskatt for upersonlige skattytere.

30. april

Frist for å levere selvangivelse for næringsdrivende på papir.

Frist for å levere selvangivelse for lønnstakere og pensjonister.

Frist for levering av oppgave over aksjer og egenkapitalbevis.

INNHold>01>2015

STADIG FLERE HAR FIRMABIL,
MEN SNAKKER TALLENE SANT?

Firmabil-nøkkelen 2015

Side 4

Huskeregler for en ergonomisk PC-hverdag

Side 14

Aktuelle satser

Side 16

Aksjeselskapers adgang til utdeling av utbytte

Side 20

Arbeidsforhold og aa-registrering i a-ordningen

Side 22

Ny særavtale for reiser gir skattemessige konsekvenser

Side 24

Idrettsanlegg og merverdiavgift

Side 28

Enklere skatteregler for deltakerlignende selskaper fra 2015

Side 31

STADIG FLERE HAR FIRMABIL – MEN SNAKKER TALLENE SANT?

Firmabil-nøkkelen 2015

IFØLGE TALL FRA STATISTISK SENTRALBYRÅ kan det virke som firmabil har blitt et stadig mer populært frynsegode. Siden skattereglene siste gang ble endret i 2005, har nemlig antall nordmenn med firmabilordning økt med hele 55 prosent fra 43 000 i 2005 til 66 567 i 2013. Likevel tror vi tallene kan gi et feilaktig bilde av virkeligheten, og at skattereglene er modne for en ny revisjon.

Siviløkonom Jan Traaseth,
direktør i Motor Gruppen
Finans AS

Vi tror økningen har mer sammenheng med at myndighetene de siste ti årene har intensivert jakten på nordmenn som bruker firmavarebil til privatbruk, og at stadig flere nå derfor blir skattlagt for å ha varebil som firmabil. Samtidig er det vår oppfatning at stadig flere store firmaer som eksempelvis

Yara, DNB og Telenor har kuttet ut firmabilordning til fordel for fast bilgodtgjørelse og privatleie av bil, og at det samme gjelder mindre firmaer.

Ifølge våre beregninger er hovedregelen at firmabil faller ut som et dyrere alternativ, og vi stiller spørsmål ved om typiske varebilbrukere som for eksempel håndverkere foretar en kvalifisert vurdering av lønnsomheten med de forskjellige alternative bilordningene, gitt at arbeidsgiver har lagt til rette for dette. Hovedutfordringen er – som vi skal se på senere i artikkelen – at firmabilfordelen er svært høy sammenlignet med de faktiske bilutgiftene. Samtidig har det vært en sterk økning i statens satser for bilgodtgjørelse de siste årene. Samlet taler dette for at mange typiske firmabilvarebil-brukere bør kunne tjene mye på å kutte ut firmabilvarebilen til fordel for egen/privatleid bil og kjøregodtgjørelse. Samtidig tror vi skattereglene er overmodne for

en ny revisjon, spesielt gjelder det for de som skattlegges for å bruke varebilen til privatbruk.

Et annet moment som understøtter vår teori om at firmapersonbil har blitt et mindre vanlig frynsegode, er at privatleie av personbil har økt med nesten 500 prosent bare i perioden 2008 til 2014, og det er nå flere personbiler som privatleies enn som leases av firma. En undersøkelse som vi foretok for noen år tilbake, viste at så mange som 25 prosent av de som privatleide personbil mottok kjøregodtgjørelse fra arbeidsgiver, altså kan den privatleide bilen være et reelt alternativ til firmabil.

FLERE FIRMABILER: Statistikken viser at flere har firmabil. Økningen kan skyldes at myndighetene har intensivert jakten på nordmenn som bruker firmavarebil til privatbruk.

Antall firmabilbrukere	
År 2005	43 000
År 2006	47 000
År 2007	50 500
År 2008	54 200
År 2009	54 800
År 2010	56 736
År 2011	60 006
År 2012	63 269
År 2013	66 567

Kilde: SSB.no

Firmabil eller kjøregodtgjørelse?

Har du valget mellom firmabil (person- eller varebil) og kjøregodtgjørelse, er det viktig at du gjør en kvalifisert vurdering av hva de forskjellige alternativene koster deg. Det kan raskt spare deg for opptil titusener av kroner i året. Et fallende rentenivå gjør det litt billigere å ta opp lån til kjøp av bil i 2015. Lavere rente kan også gjøre det gunstigere å privatleie bil, men hvis du som stadig flere nordmenn velger denne finansieringsformen, vil du i 2015 oppleve at myndighetene har økt den såkalte bindingstiden på leasing av personbiler fra 36 til 48 mnd. Om dette gir dyrere eller billigere leie avhenger hovedsakelig av hvilken restverdi (gjenkjøpsverdi) som forhandleren setter etter 48 mnd. kontra 36 mnd., men ifølge foreløpige beregninger som vi har gjort, tyder mye på at det knapt blir noen endring i den reelle månedsleien (tatt hensyn til fordelt startleie og etableringsgebyr over leieperioden). Ønsker du derimot å lease bil over 36 mnd., så vil det fortsatt være mulig, men da vil du oppleve at månedsleien blir marginalt høyere enn i 2015, ettersom leasingselskapet da bygger inn en mva-refusjon på 20 prosent i månedsleien. Vi tror spesielt bilbrukere som har høy kjørelengde fortsatt vil være tjent med å privatleie bil over 36 mnd. fremfor 48 mnd., fordi restverdien på høye kjørelengder vil bli satt lavt på 48 mnd. leieperiode.

ARGUMENTER: Skal du forhandle med arbeidsgiver om fast kjøregodtgjørelse, bør du argumentere for at arbeidsgiver må akseptere samme kostnad med kjøregodtgjørelse som ved å holde deg med en firmabil.

Til tross for økt bindingstid tror vi likevel privatleie vil være attraktivt i 2015.

Dette skyldes at privatleie gir deg en rekke fordeler som for eksempel forutsigbare bilutgifter, du slipper å ta opp gjeld, du får i praksis en forsikring mot verdifall på bilen, og du kan fortsatt spare merverdiavgift. Samtidig gjør privatleie det enkelt å beregne hva slags bilordning som lønner seg. Husk at hvis du velger å eie bilen selv, så vet du egentlig ikke hva bilen har kostet deg før du har solgt den igjen. I sum oppnår du med Privatleie mange av de samme fordelene som med å ha firmabil.

Ifølge våre beregninger er en ordning med egen bil/privatleie med kjøregodtgjørelse på generell basis en gunstigere ordning enn ren firmabil.

Dette skyldes hovedsakelig at den skattbare fordelene ved firmabil er høy, og at du dermed i praksis ofte blir skattlagt både for privatkjøringen og det meste av yrkeskjøringen.

Uansett vil følgende momenter avgjøre hva slags bilordning du bør velge:

1. Ditt kjøremønster
2. Størrelsen på kompensasjonen for firmabilen (fast kjøregodtgjørelse/lønnskompensasjon og lignende)
3. Hva slags biltype du velger

Høy firmabilfordel

Ifølge våre beregninger er fordelsbeskatningen med firmabil høy sammenlignet med de faktiske kostnadene med bilholdet. Du vil ofte oppleve at du ikke bare skattlegges for all privatkjøring, men faktisk også det meste av

Revisor opp i skyene

Endelig et sømløst og webbasert system, hvor arbeidsflyten mellom klient og revisor er enkelt og tidsbesparende.

Tripletex er et komplett og brukervennlig økonomisystem. Tripletex er 100% nettskybasert, så du kan jobbe hvor du vil.

Tripletex – økonomisystemet som gir deg tiden tilbake.

Les mer og
prøv gratis
på
tripletext.no

tripletext

EKSEMPEL

Ola Bilist har fått tilbud om ny jobb og får tilbud om en firmabil opptil kr 500 000, eller privateid eller privatleid bil med en fast kjøregodtgjørelse på kr 9000 pr. mnd. med tillegg av kr 1,60 pr. kjørte yrkeskm. Ola vil få en lønnsinntekt i den nye jobben på kr 600 000 i året. Han vil kjøre 25 000 km totalt i året, hvorav 10 000 km i jobben. Bør Ola velge firmabil eller kjøregodtgjørelse? La oss ta en titt på tallene:

Bil: Mitsubishi Outlander PHEV – listepris med utstyr levert importør: kr 468 900

Som firmabil

Total firmabilfordel utgjør kr 122 380. Med 44,2 % marginalsatt vil bilen gi ham kr 54 092 i ekstra skatt i året.

30 % av første 286 000:	85 800
20 % av neste 182 900:	36 580
Sum inntektstillegg:	122 380
Skatt firmabil (44,2 % skatt)	54 092

Som privatleid bil

Ola har fått et tilbud på privateie av Outlander PHEV over fire år med en reell månedsleie på kr 6152 (med startleie og gebyrer fordelt pr. mnd.), eller kr 73 828 i året. Selgeren har beregnet driftskostnader til kr 44 575 pr. år, noe som gjør at totale bilutgifter blir kr 118 404 pr. år (ut fra 25 000 kjørte km i året). Med 10 000 km årlig yrkeskjøring vil han få kr 16 000 i variabel kjøregodtgjørelse, og med tillegg av kr 108 000 i fast bilgodtgjørelse, blir det totalt kr 124 000 pr. år, eller netto kr 87 314 etter skatt. Med fradrag for totale årlige bilutgifter på kr 118 404 blir det kr 31 090 i netto utgifter,

eller kr 23 002 lavere enn ved å ha firmabil. Over leieperioden på fire år gir privatleid bil og kjøregodtgjørelse altså en total besparelse på kr 92 008. På den annen side må Ola Bilist beregne en risikopremie for mulig unormal slitasje og egenandeler på forsikring ved skade, samt ta høyde for mulig renteøkning.

Lønnstagers utgifter: Privateie		
Total kjøregodtgjørelse:		124 000
Skatt overskudd:		36 686
Netto kjøregodtgjørelse:		87 314
Driftsutgifter:	44 575	
Leieutgifter:	73 829	
Sum bilutgifter		118 404
Netto utgifter privateie		31 090

For arbeidsgiver: For arbeidsgiver blir det nærmest samme kostnad om den ansatte velger firmabil eller bilgodtgjørelse. Hvis den ansatte har firmabil, så kommer det et tillegg for arbeidsgiveravgift på kr 17 256 (med 14,1% arbeidsgiveravgift) på toppen av bilutgiftene på kr 118 404. På den annen side må arbeidsgiver ved firmabil beregne en risikopremie for mulig unormal slitasje og egenandeler på forsikring ved skade, samt ta høyde for mulig renteøkning. Velger Ola Bilist kjøregodtgjørelse, så kommer det et tillegg for arbeidsgiveravgift på kr 11 703 på toppen, som gjør at totale utgifter blir på kr 135 703.

yrkeskjøringen. Dette illustreres godt ved at den skattbare fordelen for bilen i eksemplet over til 468 900 kroner utgjør 122 380 kroner, mens de årlige utgiftene bare utgjorde 118 404 kroner i 2014 (ut fra 25 000 kjørte km i året). Når vi samtidig vet at kjøregodtgjørelse etter statens satser er skattefri, taler det for at firmabil er en dyr bilordning. Men så kan det som kjent være forskjell på teori og praksis – du må derfor selv gjøre en kvalifisert vurdering ut fra kjøremønsteret ditt, størrelsen på kompensasjonen du får og biltypen du velger.

Vi erfarer at mange familier som disponerer både en firmabil og en privatbil, konsekvent bruker firmabilen til all ferie- og fritidskjøring (på kveldstid, i helger og i ferier), mens privatbilen står pent parkert hjemme. Dermed har de en langt høyere årlig kjørelengde med firmabilen enn de normalt ville ha hatt hvis de hadde hatt to privatbiler. Dette øker selvsagt lønnsomheten med firmabil. Samtidig er det viktig å bygge inn en liten ekstra buffer for usikkerhetsmomentene (bulker, skrapet, egenandel på kasko m.m.) ved å holde bil selv.

Er du i en situasjon hvor du skal forhandle med arbeidsgiveren din om fast kjøregodtgjørelse, bør du argumentere for at arbeidsgiver bør kunne akseptere samme kostnad med kjøregodtgjørelse som ved å holde deg med en firmabil.

Bruker du egen bil i jobben og kun får kjøregodtgjørelse etter statens satser med liten yrkeskjøring, taler det for at du bør velge firmabil, men alt avhenger av hvor mye privatkjøring du har. Velger du egen bil – og husstanden disponerer to biler, vil vi anbefale å jevne ut belastningen på begge bilene, ved at de brukes tilnærmet like mange kilometer i året. Det er selvsagt ingenting

i veien for at du også bruker «konebilen» (eller «mannebilen») til yrkeskjøring og får utbetalt statens satser.

Kort oppsummert kan vi si at det på generell basis lønner seg å velge egen bil/privatleie med kjøregodtgjørelse:

1. Når du har lite eller begrenset privatkjøring
2. Når du har utstrakt yrkeskjøring
3. Når du greier å forhandle deg frem til en ordning med høy fast kjøregodtgjørelse.
4. Når du velger en billigere eller middels dyr bil

Privateid/leid bil for «Sofa-Ola»

Litt populistisk kan vi si at er du av typen «sofa-ola» som trives best hjemme i sofakroken, og ikke har omfattende hjem-arbeidskjøring, så vil det lønne seg å velge egen bil/privatleie med kjøregodtgjørelse. Typiske komfortfaktorer med egen bil er at du kan velge bil etter eget behov og ønske, og at du har bil selv om du bytter arbeidsgiver.

Skattereglene er modne for revisjon

Skattereglene for firmabil ble endret siste gang i 2005, og jeg mener at reglene nå er modne for en ny revisjon. Dette skyldes hovedsakelig at den skattbare fordelen ifølge våre beregninger langt overstiger den private fordelen ved å disponere firmabil. I praksis blir du ofte skattlagt både for privatbruken og det meste av yrkesbruken. Jeg mener hovedfeilen ligger i at myndighetene bruker Opplysningsrådet for Veitrafikkens (OFV) «årlige eksempler på beregning av kostnader ved bilhold» som en fasit på hva det koster å eie en bil, og at satsene for avskrivning (med tillegg av renter) som er benyttet, er høye sammenlignet med tilsvarende leiekostnader som kan oppnås. Men ifølge markedssjef Jan Petter Røssvold i OFV er dette heller ikke ment å være noen fasit på hva det faktisk koster å eie en bil, men nettopp bare eksempler på hva det kan koste ut fra gjennomsnittsbetraktninger. Hovedutfordringen med å eie bilen selv er nettopp at man ikke kjenner verdifallet før man har solgt bilen. Ved bruk av privatleie har man i realiteten solgt bilen på forhånd, noe som forenkler det å beregne kostnaden ved bilhold. Ifølge våre beregninger er altså den skattbare fordelen langt høyere enn den private fordelen det er å disponere en firmabil, ut fra en gjennomsnittsbil, og vi mener derfor at myndighetene bør foreta en ny revisjon av skattereglene.

Spesialbyrået innen økonomi, regnskap, lønn, kontor og administrasjon. Vi har 30 års erfaring med å finne den riktige kandidaten til vikariater og faste stillinger.

BJØRGFJELL
Search & Selection *Bemannings*

• OSLO • DRAMMEN • TRONDHEIM - bjorgfjell.no

Ring oss på telefon 23239191, så hjelper vi deg!

30 år
1985-2015

Firmabil for «turbo-Ola»

Firmabil er gunstig hvis du er av typen «turbo-ola» som bruker bilen svært mye privat, og gjerne har en dyrere firmabil som for eksempel brukes til kjøring av barn til idrettsaktiviteter, til hytta i helgene og ferier, og sågar kanskje en utenlandstur med familien om sommeren.

Dyrere biler er relativt sett mer gunstige å ha som firmabil enn billigere biler. Dette skyldes hovedsakelig at verdifallet er satt høyere på dyrere biler, sammenlignet med billigere biler. Samtidig er statens satser for kjøregodtgjørelse uavhengig av bilens pris.

Kort oppsummert kan vi si at det på generell basis lønner seg å velge firmabil når du har:

- Dyrere bil
- Utstrakt kjøring hjem–arbeid
- Utstrakt privatkjøring
- Lite yrkeskjøring
- Kun statens satser for yrkeskjøring

Det finnes en mengde gode kalkulatorer på nettet hvor du kan gjøre beregninger på hva som lønner seg for deg – firmabil eller egen/privatleid bil med kjøregodtgjørelse.

Skatteendringer i 2015

Både for deg med firmabil og deg som mottar kjøregodtgjørelse er skattereglene nær uendret i 2015. Statens satser for kjøregodtgjørelse opptil 10 000 km øker med fem øre, mens satsen for kjøring over 10 000 km er uendret. Samtidig er det foretatt en mindre justering av innslagspunktet for 20 prosent fordelsbeskatning til kr 286 000 (30 prosent under denne grensen).

Innslagspunktet for toppskatt trinn 1 er økt til 550 550. Dette betyr i praksis 44,2 prosent marginalskatt. Samtidig er innslagspunktet for toppskatt i trinn 2 (47,2 prosent marginalskatt) økt til 885 600 i 2015, noe som betyr 47,2 prosent marginalskatt.

Komfortfaktorer

Erfaringsmessig vil firmabilbrukere være villige til å betale litt ekstra på grunn av alle komfortfaktorene. Dette dreier seg om fravær av risiko (som for eksempel tap av egenandel og redusert bonus ved skader på egen bil), status, slipper administrasjon, slipper å oppta lån for å kjøpe bil (men det oppnår man også med privatleie), har nøyaktig oversikt over bilkostnaden (skatten), slipper å føre kjørebok (noen unntak), har alltid relativt ny og sikker bil, slipper å ergre seg over riper og mindre skader som for eksempel såkalte «shopping-bulker».

Elbiler gunstig

Med 50 prosent reduksjon i grunnlaget for firmabilskatt sier det seg selv at det å ha elbil som firmabil er svært gunstig. Spesielt gjelder det elbiler som befinner seg i den dyreste enden av prisskalaen.

Hva med arbeidsgiver?

Også for arbeidsgiver er svaret på hva som lønner seg av firmabil og kjøregodtgjørelse avhengig av størrelsen på kompensasjonen for firmabilen og kjøremønsteret som den ansatte har. Har arbeidsgiver allerede en firmabilordning og vurderer å gå bort fra denne, kan arbeidsgiver hevde at de ansatte bør kunne akseptere den samme kostnaden ved å holde egen bil

STORFORBRUKER: Firmabil er gunstig om du bruker bilen svært mye privat, og gjerne har en dyrere firmabil.

PÅ VEIEN: Med en firmabilordning kan arbeidsgiver være sikrere på at bilen er på veien, uavhengig av om brukeren har råd til å vedlikeholde bilen skikkelig.

som de pr. i dag har på firmabilen (dvs. skatten). Imidlertid kan det være lurt å gi de ansatte en kompensasjon for bortfall av komfortfaktorer. Likeledes er det selvsagt et viktig moment at de ansatte gjerne har svært forskjellige kjøremønstre, noe som vanskeligjør å finne en ordning som alle blir fornøyde med. En anbefaling kan være å la de ansatte få et visst beløp i året – uavhengig av om de velger firmabil eller egen bil – så oppnår man samtidig å sette et tak på utgiftene knyttet til privatkjøring for de som har firmabil.

Arbeidsgiver bør dessuten alltid ta hensyn til komfortfaktorene: en ren

Bilsalget økte

144 202 personbiler ble registrert i 2014, noe som var en økning på 1,4 prosent fra 2013. Ser vi bort fra 2011, så må vi helt tilbake til 1986 for å finne et år med tilsvarende høyt personbilsalg.

Mer enn doblet elbil-salg

Kombinasjonen av flere nye aktører på markedet og fortsatt svært gunstige rammebetingelser fra staten, gjorde at salget av elbiler steg med hele 129 prosent i 2014.

18 094 nye elbiler ble registrert i løpet av året, noe som tilsvarte 12,5 prosent av det totale personbilsalget.

Dieselsalget fortsetter fallet

Salget av dieseldrevne personbiler falt videre i 2014 og endte til slutt på 48,8 prosent av det totale personbilsalget – i 2013 utgjorde dieselandelen 52,8 prosent.

Firmabilandel litt opp

Firmabilandelen (dvs. næringsandelen) av personbilsalget gikk litt opp og endte på 47,4 prosent i 2014, kontra 43,3 prosent i 2013. Vi tror hovedårsaken til den sterke veksten er at tallet også inkluderer biler som blir finansiert på såkalt Privatleie (privatleasing), noe som har vært sterkt økende de siste årene.

Redusert CO₂-utslipp

Gjennomsnittlig CO₂-utslipp for alle solgte personbiler endte på 110 g/km i 2014, en reduksjon fra 123 g/km i 2013.

4WD-andel opp

34 prosent av alle nye personbiler som ble solgt i 2014 hadde drift på alle fire hjul, en økning fra 32,9 prosent i 2013.

(Illustrasjon: Konseptbilen CA Miev).

firmabilordning kan gjøre det lettere å profilere bilene med reklame og dekor, bilen er på veien uavhengig av brukers privatøkonomi, og den ansatte bruker mindre tid og ressurser på bilbytte.

2015 Firmabil Prosentligning

Bruker du bil som eies eller leases av din arbeidsgiver (firmabil), regnes fordelen som lønnsinntekt og du må betale skatt

av denne. I 2015 kalkuleres denne fordelen ut fra en aldersgradert prosentligningsmodell. Du blir skattlagt for 30 prosent av bilens listepris opptil 286 000 kroner, og 20 prosent av bilens

DnR har valgt Quality Broker AS som en av sine leverandører på forsikringsmeglertjenester.

Vi er eksperter på rådgivning/kjøp av forsikringer for næringslivet.

Bruk oss du også!

QUALITY BROKER
www.quality-broker.no

Elbil som firmabil

Elbiler nyter godt av en rekke særfordeler i Norge, en av disse særfordelene er lavere skatt på firmabilen.

Norge er verdens elbilparadis. Ikke i noe annet land selges det prosentvis flere elbiler enn i Norge. En av særfordelene er 50 prosent rabatt i grunnlaget for beregning av fordelsbeskatning av firmabil. For elbiler eldre enn tre år blir fordelen beregnet av 37,5 prosent av bilens listepreis som ny.

Hva koster det å ha elfirmabil?

Men hva koster det egentlig å ha en elbil som firmabil? La oss se på et eksempel:

Hvis vi eksempelvis tar en Renault ZOE med skattemessige listepreis på 212 000 kroner, blir beskatningsgrunnlaget på denne kun 106 000 kroner (50 prosent av listepreis). Du skattlegges for de første 30 prosentene av bilens listepreis, noe som dermed gir en inntektsfordel på 31 800 kroner. Med 44,2 prosent marginalsatt (mest vanlige sats), blir det 14 056 kroner ekstra skatt i året, eller 1171 kroner i måneden. I tillegg passerer du som kjent gratis gjennom de fleste bomstasjoner, kan kjøre i kollektivfeltet, og kan parkere gratis på kommunale p-plasser. For mange nordmenn kan det å anskaffe seg en elbil vise seg å bli en av de mest lønnsomme og miljøvennlige investeringene de noen gang har gjort, enten elbilen er en firmabil eller en privat bil.

listepreis over 286 000 kroner. Dersom du disponerer firmabil bare deler av året, for eksempel ved at du går inn på en firmabilordning 1. august, skal det skje en forholdsmessig fordeling av firmabilfordelen ut fra antall hele og påbegynte måneder du disponerer bilen.

For:

- Biler eldre enn tre år pr. 1. januar i inntektsåret (dvs. biler registrert i 2011 eller tidligere)
- Biler som brukes over 40 000 km i året i yrket verdsettes bilen til 75 prosent av opprinnelig listepreis som ny.

Merk at regelen om fradrag for tre år gamle biler baserer seg på at bilen er eldre enn tre år pr. 1. januar, noe som innebærer at hvis du anskaffer en ny firmabil for eksempel i februar 2015, vil du først få fradraget på 25 prosent fra og med inntektsåret 2019. Samtidig betyr det at det er biler registrert i 2011 eller tidligere som du får dette fradraget for i 2015.

Ved en kombinasjon av to eller flere av ovennevnte punkter verdsettes

bilen til 56,25 prosent av opprinnelig listepreis som ny.

Listepreis og ekstrautstyr

Firmabilfordelen skal beregnes av bilimportørens listepreis for bilen på tidspunktet for første gangs registrering, eksklusive lokale frakt- og registreringsomkostninger.

Prisen på eventuelt ekstrautstyr kommer i tillegg til selve bilens listepreis, uansett om utstyret er kjøpt samtidig eller på et annet tidspunkt enn bilen. Dette gjelder også om bilbruker selv betaler for utstyret. Det er i utgangspunktet bilimportørens listepreis som også skal benyttes for ekstrautstyr. Dersom hovedimportør likevel ikke har listepreis på ekstrautstyret – typisk ekstrautstyr som ikke direkte kan knyttes til en bilmodell (som for eksempel vinterdekk) og som ikke er fabrikkmontert – benyttes faktisk anskaffelsespris på utstyret.

Som ekstrautstyr regnes både fastmontert og løst ekstrautstyr, herunder vinterdekk, takgrind, skiboks og tilhengerfeste. Derimot skal det ikke gjøres tillegg for spesialinnredninger mv.,

som bare har betydning for den rent yrkesmessige bruken av bilen. Det skal heller ikke gjøres tillegg for alarm. Fordelssatsen gjelder uansett om det er gitt rabatt på bilen eller på ekstrautstyret. Er det reklame på bilen, vil ikke det påvirke beskatningen.

Det tas ikke hensyn til om du ville ha valgt en billigere bil om du hadde valgt å holde egen bil privat. Beskatningen skal foretas ut fra den bilen som rent faktisk også disponeres privat.

Hva koster det å ha firmabil?

Skatt på firmabilfordelen er selve kostnaden ved å disponere firmabil, og det er marginalsatteprosenten på den øverste delen av din bruttoinntekt (personinntekt) som skal benyttes til å beregne kostnaden.

Tabellen nedenfor angir hva det koster deg i form av økt skatt pr. måned å disponere firmabil i 2015, forutsatt at hele firmabilfordelen ligger innenfor gitte grenser. For øvrig er tabellen basert på noen enkle forutsetninger som trolig svært mange firmabilbrukere oppfyller, nemlig at årlig yrkeskjøring er mindre enn 40 000 km pr. år og at bilen er registrert etter 2011.

«Unntaksbiler»

Hvis en biltype kvalifiserer til å være lite egnet til privat bruk, kaller vi den for en «unntaksbil». Dette fordi du kan få unntak fra standardmetoden for firmabilbeskatning (prosentligning) når du disponerer en slik bil (ofte en varebil) som ikke benyttes privat utover kjøring mellom hjem og arbeid. Du må imidlertid likevel skatte av hjem–arbeidskjøringen. Satsen for slik kjøring er i 2015 satt til kr 3,40 pr. km for kjøring opptil 4000 km, og kr 1,50 for kjøring utover 4000 km.

Skattedirektoratet har utarbeidet retningslinjer for hva som gjør at en bil anses som lite egnet for privat bruk. Reglene for dette finnes i Lignings-ABC.

Skattekontorene synes å føre en streng praksis når det gjelder å få godkjent

Dette koster firmabilen deg pr. mnd. i 2015

Bilens listepreis	Skatt pr. mnd. 35,2%	Skatt pr. mnd. 44,2%	Skatt pr. mnd. 47,2%
200 000	1 760	2 210	2 360
250 000	2 200	2 763	2 950
300 000	2 599	3 263	3 485
350 000	2 892	3 632	3 878
400 000	3 186	4 000	4 272
450 000	3 479	4 368	4 665
500 000	3 772	4 737	5 058
550 000	4 066	5 105	5 452
600 000	4 359	5 473	5 845
650 000	4 652	5 842	6 238
700 000	4 946	6 210	6 632
750 000	5 239	6 578	7 025
800 000	5 532	6 947	7 418
850 000	5 826	7 315	7 812
900 000	6 119	7 683	8 205

For elbil gjelder følgende tabell:

Bilens listepreis	Skatt pr. mnd. 35,2%	Skatt pr. mnd. 44,2%	Skatt pr. mnd. 47,2%
150 000	660	829	885
200 000	880	1 105	1 180
250 000	1 100	1 381	1 475
300 000	1 320	1 658	1 770
350 000	1 540	1 934	2 065
400 000	1 760	2 210	2 360
450 000	1 980	2 486	2 655
500 000	2 200	2 763	2 950
550 000	2 420	3 039	3 245
600 000	2 599	3 263	3 485
650 000	2 746	3 448	3 682
700 000	2 892	3 632	3 878
750 000	3 039	3 816	4 075
800 000	3 186	4 000	4 272
850 000	3 332	4 184	4 468
900 000	3 479	4 368	4 665

bilen som såkalt «unntaksbil». En anbefaling kan være å få en bindende forhåndsuttalelse fra ditt skattekontor for hver enkelt biltype som firmaet disponerer, for å sikre at man ikke kommer i «saksa» ved et eventuelt bokettersyn. Ta bilder av bilen – både utvendig og innvendig – og send disse inn sammen med en beskrivelse av bilen og hvordan denne benyttes.

Skattemyndighetene har de senere årene intensivert kontrollen mot de som bruker varebil privat utenom jobben, og mange firmaer har som en

konsekvens av dette installert elektroniske kjørebøker og innført totalforbud mot bruk av varebilen utenom arbeidstid. Problemet oppstår når varebilen parkeres hjemme hos den ansatte om natten og i helgene. Da går nemlig ligningskontoret ut fra at varebilen også brukes privat utenom arbeidstid. Konklusjonene fra de gjennomførte skatteaksjonene er at du skal skattlegges for en varebil som parkeres på privatadressen, med mindre du kan sannsynliggjøre at varebilen ikke brukes privat, blant annet gjennom å ha ført kjørebok.

For å slippe problematikken rundt beskatning av varebiler kjenner vi til mange tilfeller hvor firmaer har endret helt på intern policy og at man istedenfor å ha firmavarebiler gir de ansatte en fast bilgodtgjørelse for å holde varebilen selv, gjerne i kombinasjon med en variabel godtgjørelse pr. kjørte km. Våre beregninger viser at dette kan være et svært gunstig alternativ i mange tilfeller både for arbeidsgiver og den ansatte, ikke minst også fordi den ansatte kan få én krone ekstra pr. yrkeskilometer skattefritt når vedkommende kjører

Agrodata - best i test på skatt

Agro

Til deg som avslutter regnskapet selv: Agrodata leverer integrert årsavslutning for AS!

Kombinasjonen av Agro Regnskap og Agro Skatt er et av markedets aller enkleste system for regnskap og selvangivelse. Programmet Agro økonomi leverer regnskap, skatt og årsavslutning i et og samme program.

Ta kontakt for en kostnads-effektiv og brukervennlig skattemodul.

En av markedets mest effektive leverandører av programvare til økonomistyring.

Vi tilbyr fri regnskapsfaglig brukerstøtte og support på direkten!

Prøv oss nå! Gratis prøveversjon - se agro.no/demo

«Agro sin skattemodul er testens vinner. Ligningsskjemaene er laget som rapporter og det er lett å se om et beløp er koblet eller tastet inn manuelt. Du kan overføre data eller skrive inn dine egne tall. Vi mener skattemodulen til Agro er verdt prisen og nøler ikke med å anbefale dette. Vi har sansen for denne løsningen!» er konklusjonen i Computerworld sin test.

agrodata
gjør økonomistyring litt kjekkere

agro.no | kundeservice@agro.no | Kundesenter Øst: 33 07 19 80 | Kundesenter Vest: 70 05 96 60

Rene «unntaksbiler»

Noen biltyper kommer direkte inn under unntaksreglene for fordelsbeskatning etter standardreglene (prosentligning) selv om de brukes privat. Disse biltypene er:

- Lastebiler med totalvekt på 7500 kg eller mer
- Busser registrert for mer enn 15 passasjerer
- Biler som det i form av lov, eller i medhold av lov, er fremsatt forbud mot å benytte til annen kjøring enn mellom hjem og arbeid

For ovennevnte biltyper skal det foretas fordelsbeskatning for faktisk kjøring mellom hjem og arbeid, samt for besøksreiser og annen faktisk privatkjøring etter følgende satser: kr 3,40 pr. km for kjøring opptil 4000 km og kr 1,50 pr. km for overskytende kjøring.

med tung last (se punktet under om kjøregodtgjørelse). Når den ansatte selv eier – eller leaser – varebilen, kan selvsagt også varebilen benyttes fritt privat utenom arbeidstid.

Egen bil – kjøregodtgjørelse

Skattefri kjøregodtgjørelse

Hvis du eier bilen selv eller privatleier bil og bruker denne til yrkeskjøring, er det vanlig at du mottar en eller annen form for kjøregodtgjørelse. Det mest vanlige er kjøregodtgjørelse som utbetales i henhold til satsene i statens reiseregulativ. Denne er også 100 prosent skattefri. Følgende nye satser for kjøregodtgjørelse gjelder fra 1. januar 2015:

- For de første 10 000 km i inntektsåret: kr 4,10 pr. km
- For kjøring utover 10 000 km i inntektsåret: kr 3,45 pr. km
- Sats for å bruke bilen i utlandet: kr 4,10 pr. km (uansett kjørelengde)
- Kilometersats for bruk av egen elbil: kr 4,20 pr. km

I tillegg kommer noen spesielle godtgjørelser hvorav de mest vanlige er:

- Passasjertillegg, pr. passasjer: kr 1,00 pr. km
- Tilhengertillegg: kr 1,00 pr. km
- Tillegg for kjøring på skogs- eller anleggsvei: kr 1,00 pr. km

Tilhengertillegg for tung last

Du kan få utbetalt et tillegg for tilhenger (kr 1,00 pr. km) selv om du ikke har med deg tilhenger. Kravet er

da at du har med deg mye tung last på tjenestereiser. Utstyret eller det som fraktes med må være på:

- minst 150 kg, eller
- av en størrelse på minimum 0,5 kubikkmeter, eller
- av en slik størrelse at den stikker ut bak kjøretøyet og må merkes

Dette betyr at hvis du for eksempel er selger og har med deg vareprøver i to store koffert, så kan du motta tilhengertillegg på kr 1,00 pr. kjørte km.

Kjøregodtgjørelse i praksis

Den mest vanlige formen for kjøregodtgjørelse er kilometerbasert kjøregodtgjørelse etter statens satser, men ordninger med fast bilgodtgjørelse blir stadig mer populært. Slike ordninger kan bestå av enten kun et fast månedlig beløp, en fast godtgjørelse pr. kjørte kilometer, eller en kombinasjon av disse. Noen firmaer velger også utelukkende å gi et rent lønnstillegg ved overgang fra firmabilordning.

Vi anbefaler at kjøregodtgjørelse etter statens satser kun gis til ansatte som bare på sporadisk basis bruker bilen i jobben. For alle andre anbefaler vi en form for fast kjøregodtgjørelse, eventuelt kombinert med en variabel del. Slike ordninger vil være et viktig virkemiddel for å motivere ansatte til å velge kjøregodtgjørelse fremfor firmabil. En fast månedlig godtgjørelse vil redusere risikoen og dermed gjøre det lettere for ansatte å velge egen bil ettersom de vet hva de

har i minimumsinntekt på bilen til å dekke faste kostnader som billån/leieutgifter, forsikring, årsavgift m.m. Dette kan være viktig, ikke minst i forbindelse med eventuell sykdom.

Hvis bedriften velger en ordning med fast kjøregodtgjørelse kombinert med en variabel del, bør den variable kjøregodtgjørelsen ideelt sett legges opp slik at godtgjørelsen pr. kjørte kilometer er i tråd med marginalkostnaden ved å kjøre en ekstra kilometer (dog vil dette variere fra bil til bil). Da sikrer man at bilen brukes hensiktsmessig, og at den ansatte ikke kjører ekstra kilometer i jobben bare for å få utbetalt kjøregodtgjørelse. I praksis vil dette bety en kilometergodtgjørelse i størrelsesorden 1,5–2 kroner pr. kjørte yrkeskilometer, ut fra en bil i «normal» prisklasse fra 300 000 til 500 000 kroner.

Hvis bedriften kun gir en fast månedlig godtgjørelse, vil den ansatte bare få skattebesparelsen for hver kilometer han/hun kjører i yrket (yrkeskjøringen kommer til fradrag etter statens satser). Dette betyr i praksis at for opptil 10 000 kjørte kilometer i året så vil de fleste få en skattebesparelse på 44,2 prosent av kr 4,10 pr. km, som er kr 1,81. Tilsvarende er skattebesparelsen kr 1,52 pr. km for kjøring over 10 000 km (44,2 prosent av kr 3,45).

Mottar du en fast kjøregodtgjørelse, vil de fleste arbeidsgivere kreve at du leverer månedlig kjørebok, for så å splitte opp kjøregodtgjørelsen i en trekkfri del og en trekkpliktig del. Men enkelte arbeidsgivere vil helst unngå dette ansvaret, og for å få skattemessig fradrag for yrkeskjøringen holder det at du som bilbruker i selvangivelsen legger med en kjørebok som viser total yrkeskjøring gjennom året.

Metoden som er benyttet ovenfor, kalles forenklet overskuddsberegning. Lønnsmottagere som mottar fast kjøregodtgjørelse, kan alternativt benytte en metode som kalles regnskapsligning. Av plasshensyn tar vi ikke med en gjennomgang av reglene rundt regnskapsligning av kjøregodtgjørelse her.

Akelius Årsavslutning. Fordi fremtiden er usikker.

Årsavslutningsprogrammet er et av de sentrale arbeidsverktøyene dine. Så hvorfor ikke bytte til et som du vet du kan bruke år etter år? Fra et selskap som tenker langsiktig? Det lønner seg å være rask. Hvis du bytter fra et årsavslutningsprogram til Akelius Årsavslutning og inngår en toårs avtale, får du det første året uten kostnad. Velkommen til fremtiden.

Akelius Verden – vi står bak deg.

akelius.no

Ring 22 34 60 00 eller
sendt epost på akelius@akelius.no

Akelius

a Wolters Kluwer business

Huskeregler for en ergonomisk PC-hverdag

SMARTE HUSKEREGLER I HVERDAGEN hjelper deg å unngå dataplager. Her finner du Intility sine tips for de viktigste områdene. Plukk ut tipsene som er mest relevante for deg, og ha dem synlige på din arbeidsplass. Når de er en integrert del av din arbeidshverdag, er du ett skritt nærmere et liv uten dataplager.

Operational Manager
Technical Services
Eirik W. Grue, Intility

Stol og sittestilling

• Riktig tilpasning av stolen forhindrer belastningsskader

Jobber du mye foran skjermen, blir du gjerne sittende i samme stol flere timer i strekk. Riktig tilpasning av stolen kan bidra til å forhindre belastningsskader.

• Idealposisjon

- Albueleddet bør være i 90°.
- Ca. 2/3 av underarmen bør hvile på skrivebordet, og tastaturet bør stå tilsvarende langt inn på bordet.
- Øverste del av skjermen bør være i høyde med øynene når du skriver «touch».
- Senk skuldrene!
- Ca. 2/3 av låret bør være i kontakt med stolen.
- Låret bør helle litt nedover.
- Sitt godt inn på stolen, med støtte i korsryggen. Tivneden skal være

jevnt fordelt over sete, lår og på føttene.

- Om din stol har innstillingsmuligheter, gjør deg godt kjent med disse. Om skrivebordets høyde kan justeres, juster bordet etter at stolen er stilt inn i riktig høyde.

• Varier sittestilling!

Kom alltid tilbake til idealposisjonen, men variasjon er viktig for muskler og skjelett. Sørg for at du sitter avslappet med skuldrene og stadig når gulvet med hele fotsålen.

• Posisjonering av setehøyde, armlener og ryggstøtte

- Setehøyden er riktig når du har omtrent 90° vinkel i knærne og fotsålene har full kontakt med gulvet.
- En enkel og grei regel er at du kan stille inn stolhøyden til samme høyde som nedre del av kneskålen din når du står vendt mot stolen.

- Armlener er en smakssak, og kan fjernes om de er i veien. Ønsker du armlener, bør de posisjoneres i omtrent samme høyde som albueene dine er i når du sitter med 90° bøy i albue og armene henger inntil kroppen med avslappede skuldre.

- Ryggstøtten bør tilpasses slik at nedre del av ryggstøtten presses mot korsryggen.

- Ryggstøttene på stolene følger som regel ryggstøttens naturlige kurve, og ryggstøtten bør tilpasses kurven til brukeren.

- Korsryggen krummer inn, mens bekkenet og midtre del av ryggen krummer ut. Derfor tilpasses nedre del av ryggstøtten til korsryggen. Pass på at du ikke sitter med ryggstøtten for lavt, slik at den presser mot bekkenet istedenfor korsryggen.

• Tøy ut og ta pauser!

- Strekk, bøy, tøy og rist løs i håndledd, armer og resten av kroppen av og til. En liten «jobbstrekk» er godt for skuldre, nakke, rygg og armer, og er med på å forhindre belastningsskader som gjerne kommer gjennom stillesittende arbeid.

JOBTRIM: En par øvelser på jobben er med på å forhindre belastningsskader som gjerne kommer gjennom stillesittende arbeid.

Mus, armer og skuldre

- **Ta i bruk hurtigtaster!**

Bruker du hurtigtaster, avlaster du underarm og skulder, og du jobber også mer effektivt.

- **Plasser musen riktig**

- Plasser musen ved siden av tastaturet.
- Ha musen i linje med underarmen, og underarmen parallelt med overkroppen.
- Pass på at du ikke har musen plassert for langt ut til siden for tastaturet. Dette skaper en ut-over-vridning av underarmen som kan skape skulderproblematikk.
- Sørg for at du ikke hever skulderen mens du jobber med musen, og at du heller ikke har musen for langt foran deg. Plasseres musen for langt frem på arbeidspulten, får du full strekk i armen fra skulder til håndledd. Dette øker belastningen på nakke og skuldre.

Tastatur, armer, skuldre og nakke

- **Ta i bruk hurtigtaster!**

Hurtigtaster er det beste middelet for å motvirke PC-relaterte plager i muskler og skjelett.

- **Plasser tastaturet riktig**

Posisjoner tastaturet midtstilt foran kroppen og inn fra kanten av pulten, slik at deler eller hele underarmen hviler mot underlaget. Riktig posisjonering bidrar til å unngå plager i nakke, skuldre, albue, underarm, håndledd og hånd.

Tastaturet bør ikke plasseres så langt frem at det overstiger 25° vinkel fra skulder til albue i forkant av kroppen.

- **Sørg for riktig vinkel på håndleddet**

Pass på at du ikke «knekker» eller har bøy i håndleddet når du skriver.

- **Bruker du håndleddstøtte? Ikke la hånden «forankres» når du skriver.**

Merk deg at om du benytter håndleddstøtte til tastaturet, bør denne brukes for å hvile hendene

i periodene du ikke skriver på tastaturet. Hviler hånden mot håndleddstøtten mens du skriver, «forankres» hånden. Det blir vanskeligere å nå enkelte taster, og du må strekke fingrene mer etter tastene.

Skjerm og øyne

- **Husk å blunke!**

Vi blunker sjeldnere foran skjermen enn ellers, noe som resulterer i tørre og irriterte øyne. Blunk bevisst og ofte.

- **Jevnlig variasjon gir øynene hvile**

Å fokusere på skjermavstanden store deler av dagen er en ekstra belastning for øynene. Å se på noe langt borte med jevne mellomrom hviler øyemuskulaturen og bidrar til avlastning.

- **Husk lysforholdene**

Indirekte belysning hindrer reflekser i dataskjermen. Så langt det er mulig bør skjermer plasseres parallelt med vinduet for å unngå lys og reflekser. Lysbehovet er individuelt og varierer med alder. En 60-åring trenger fem ganger så mye lys som en 20-åring.

- **Utfør litt enkel øyegymnastikk**

– Lett massasje under øyebrynene fra toppen av nesen til tuppen av øyebrynene er svært avslappende for øynene og musklene.

HVILE: Lukk øynene og hold hendene foran, slik at det blir helt mørkt. Pust langsomt og kontrollert inn og ut i ca. ett minutt.

Bruk sirkelbevegelser og masser forsiktig.

- Styrketrening for øyemuskulaturen holder dem i form: hold hodet i ro og se så langt du kan i alle retninger (opp, ned, høyre, venstre). Hold blikket festet i hver retning i ca. fem sekunder, og gjenta tre ganger.
- Komplette mørke gir øynene hvile: lukk øynene og hold hendene foran, slik at det blir helt mørkt. Pust langsomt og kontrollert inn og ut i ca. ett minutt.
- Sommerfugløvelsen motvirker tørre øyne: åpne og lukk øynene rolig, kontrollert og varsomt som vingene til en sommerfugl 20 ganger (derav «Sommerfugl-øvelsen»)

Det aller viktigste: bevegelse

Muskel- og skjelettplager kan være smertefulle, men det meste kan bli bedre med enkle grep og en god, ergonomisk arbeidshverdag. Den kanskje viktigste huskeregelen er imidlertid den enkleste: å sørge for at du beveger deg jevnlig. Strekk på kroppen, rull med nakken, rist på hendene og sving med armene. Få gjerne kollegene dine til å gjøre det samme.

AKTUELLE SATSER > A JOUR PR. > 01.2.2015

AVGIFTSSATSER 2015

Arbeidsgiveravgift

Sone	Sats ¹⁾
I	14,1 %
I a	10,6 % / 14,1 % ²⁾
II	10,6 %
III	6,4 %
IV	5,1 %
IV a	7,9 % ³⁾
V	0,0 %

Sone for arbeidsgiveravgift fastsettes etter hvilken kommune selskapet driver virksomheten i, dvs. hvor foretaket, ev. underenheter av foretaket er registrert. For ambulerende virksomhet og virksomhet som driver arbeidsutleie, benyttes satsen for den sone hvor hoveddelen av arbeidet er utført.

1) Arbeidsgivere med aktivitet innenfor visse sektorer, bl.a.:

- transportsektoren (unntatt bl.a. drosjebiltransport, lagervirksomhet og flyttetransport)
- energisektoren (unntatt bl.a. bergverk og olje og gassutvinning)
- produksjon av stål og syntetiske fiber
- finans og forsikring
- bedriftsrådgivning og hovedkontortjenester for andre selskaper i konsernet

må beregne arbeidsgiveravgift etter satsene i sone I. Det samme gjelder for ambulerende virksomhet eller arbeidsutleie innenfor slike sektorunntatte aktiviteter.

Avgift kan likevel beregnes etter satsen for lokaliseringssonen så lenge differansen mellom avgift beregnet etter satsen i lokaliseringssonen og avgift beregnet etter en sats på 14,1 %, ikke overstiger kr 500 000 (kr 250 000 for godstransport på vei). Etter det er satsen 14,1 %. Fribeløpene gjelder på konsernnivå.

Er det gjennomført et klart regnskapsmessig skille, gjelder reglene bare for lønn knyttet til den sektorunntatte aktiviteten.

2) I sone I a kan avgift beregnes etter en sats på 10,6 % inntil differansen mellom den arbeidsgiveravgiften som ville ha fulgt av en sats på 14,1 % og avgiften som beregnes etter satsen på 10,6 %, overstiger kr 500 000 (kr 250 000 for godstransport på vei). Etter det er satsen 14,1 %. Dette gjelder ikke for jordbruk, skogbruk, fiske og visse beslektede virksomheter der satsen uansett er 10,6 %.

3) For jordbruk, skogbruk, fiske og visse beslektede virksomheter i sone IV a er satsen 5,1 %.

Merverdiavgift

Ordinært 25 %

Matvarer 15 %

Persontransport, romutleie, kringkastingstjenester, adgang til museer, fornøynelsesparker og idrettsarrangementer 8 %

BETALINGSTERMINER – VIKTIGE DATOER

A = Betaling av skattetrekk og arbeidsgiveravgift

M = MVA-oppgaven: Levering og betaling

F = Forskuddsskatt personlige skattytere (næringsdrivende)

E = Forskuddsskatt upersonlige skattytere, f.eks. AS

	A	M	F	E
1. termin	16.03.	10.04.	15.03.	15.02.
2. termin	15.05.	10.06.	15.05.	15.04.
3. termin	15.07.	31.08.	15.09.	
4. termin	15.09.	12.10.	15.11.	
5. termin	16.11.	10.12.		
6. termin	15.01.	10.02.		

Frist for A-melding: den 5. i måneden etter utbetaling.

GEBYRER TIL BRØNNØYSUNDREGISTERNE MV.

Forsinkelsesgebyrer ved innsending av årsregnskap

Første 8 uker 1R kr 860 pr. uke

Neste 10 uker 2R kr 1720 pr. uke

Neste 8 uker 3R kr 2580 pr. uke

Forsinkelsesgebyr beregnes når regnskapet leveres etter 31. juli. Regnskapet skal sendes inn elektronisk.

RENTESATSER

Forsinkelsesrente (morarente)

Fra 01.07. til 31.12.2014 9,50 % p.a.

Fra 01.01. til 30.06.2015 9,25 % p.a.

Rentetillegg og rentegodtgjørelse ved skatteoppgjøret

Rentesatsen er 0,91 % p.a. og er lik for både restskatt og tilgodebeløp. Ordinær rente ved skatteavregningen er ikke skattepliktig eller fradrags-

berettiget. For restskatt beregnes det rentetillegg fra 1. juli 2014 (fra 15. mars 2015 for upersonlige skattytere) til forfall 1. termin. For tilgodebeløp beregnes rente fra 1. juli 2014 (fra 15. mars 2015 for upersonlige skattytere) til skatteoppgjøret blir sendt. For tilleggskorsett beregnes rente fra 31. mai 2015 til skatteoppgjøret blir sendt.

Renter etter vedtak om endringssak

Ved endringer i skatt og avgift etter endringssak beregnes det renter etter følgende satser:

	2014	2015
Renter ved økning av skatt og avgift	2,5 % p.a.	2,25 % p.a.
Rentegodtgjørelse ved nedsettelse av skatt og avgift	1,5 % p.a.	1,25 % p.a.

Rentesatser ved forsinket betaling av skatt/avgift:

Ved forsinket innbetaling av skatter og avgifter (betaling etter forfall) svares forsinkelsesrenter etter den ordinære satsen for forsinkelsesrenter.

Utgiftsgodtgjørelser 2015

Godtgjørelse til kost

Innland

Dagsreiser uten overnatting:

Fra 6 til 12 timer: kr 280

Over 12 timer: kr 520

Måltidstrekk: Frokost 20 %, lunsj 30 %, middag 50 %

Reiser med overnatting:

Over 12 timer: kr 710

For reiser som varer mer enn ett døgn, regnes 6 timer eller mer inn i det nye døgnet som et helt nytt døgn.

Måltidstrekk i godtgjørelsen: Frokost: kr 142 (10 %), lunsj kr 213 (40 %), middag kr 355 (50 %).

Natttillegg

Ulegitimert natttillegg ved overnatting: kr 430

Utland

I utlandet gjelder det egne satser for hvert land, www.regjeringen.no/kmd

Skattedirektoratets forskuddssatser for trekkfri kostgodtgjørelse

For arbeidstaker som bor på pensjonat eller hybel/brakke uten mulighet for å koke mat: kr 307

For arbeidstaker som bor på hybel/brakke der det er mulighet for å koke mat eller har overnattet privat: kr 200

Matpenger (fravær fra hjemmet minst 12 timer) kr 86

Bilgodtgjørelse

10 000 km kr 4,10 pr. km

Over 10 000 km kr 3,45 pr. km

Arbeidstakere i Tromsø gis et tillegg på kr 0,10 pr. km til satsene ovenfor.

Bruk av El-bil kr 4,20 pr. km

Tillegg pr. passasjer pr. km kr 1,00

Tillegg for tilhenger pr. km kr 1,00

Satsene gjelder også utenlands, men for kjøring i utlandet er satsen kr 4,10 uansett kjørelengde.

NATURALYTELSER

Bilbeskatning 2014 og 2015

Fordelen ved privat bruk av firmabil skal med i grunnlaget for beregning av forskuddstrekk og arbeidsgiveravgift. Fordelen fastsettes til 30 % av bilens listepris inntil kr 286 000 (kr 280 100 i 2014) og 20 % av overskytende listepris.

Ved følgende forhold reduseres listeprisen til:

	Ordinær bil	El-bil
El-bil	–	50,00 %
Eldre bil enn tre år pr. 1. jan.	75,00 %	37,50 %
Yrkeskjøring over 40 000 km	75,00 %	50,00 %
Eldre bil og yrkeskjøring over 40 000 km	56,25 %	37,50 %

Ved firmabilordning i deler av inntektsåret fastsettes fordelene forholds-
messig for antall hele og påbegynte måneder bilen har stått til disposisjon.

For biler der fordelene ikke står i forhold til listeprisen, fastsettes
fordelen på forskuddsstatistikk til kr 51 000 for 2015 (kr 50 000 for 2014).

Biler som faller utenfor standardreglene (i liten grad egnet for
privat bruk).

	2014	2015
Arbeidsreise t.o.m. 4000 km, pr. km	3,35	3,40
Over 4000 km, pr. km.	1,50	1,50

Rentefordel ved rimelig lån hos arbeidsgiver

Rentefordelen settes til differansen mellom normrentesatsen og
den faktisk betalte renten. Normrentesatsen offentliggjøres på
Skattedirektoratets hjemmeside, www.skatteetaten.no. Mindre,
kortsiktige lån beskattes ikke (lånebeløp på inntil 3/5 G = kr 53 022
pr. 01.05.2014 med tilbakebetalingsfrist høyst ett år).

Normrentesatser i	2013	2014	2015
Januar og februar	2,25 %	2,25 %	2,25 %
Mars og april	2,25 %	2,75 %	2,90 %
Mai og juni	2,25 %	2,75 %	fastsettes senere
Juli og august	2,25 %	2,75 %	fastsettes senere
September og oktober	2,25 %	2,75 %	fastsettes senere
November og desember	2,25 %	2,50 %	fastsettes senere

SKJERMINGSRENTE

Skjermingsrente på lån til selskaper

	2014	2015	Optimal rente
Januar–februar	1,1 %	0,8 %	1,1 %
Mars–april	1,1 %	fastsettes senere	fastsettes senere
Mai–juni	1,1 %	fastsettes senere	fastsettes senere
Juli–august	0,8 %	fastsettes senere	fastsettes senere
September–oktober	0,8 %	fastsettes senere	fastsettes senere
November–desember	0,8 %	fastsettes senere	fastsettes senere

Renter på lån fra personer til selskaper er skattepliktig som alminnelig
inntekt. Renter som overstiger skjermingsrenten, skattelegges én gang
til som alminnelig inntekt. Skjermingsrenten fastsettes på forskudd
for to og to måneder av gangen og offentliggjøres på Skatteetatens
hjemmeside www.skatteetaten.no

Elektronisk kommunikasjon

Skattepliktig fordel ved arbeidsgivers dekning av utgifter til telefon og
internett mv. settes til kr 4392 pr. år (366 pr. mnd.) uavhengig av antall
kommunikasjonstjenester som dekkes. I tillegg kan det dekkes inntil
kr 1000 pr. år skattefritt for fellesfakturerte varer og tilleggstjenester.
Fordelen reduseres ikke selv om arbeidstakerne selv dekker kostnader
til telefon mv.

FERIEPENGES

Etter ferieloven:	(4 uker og én dag)	Med 5 uker ferie
Personer under 60 år	10,2 %	12,0 %
Personer over 60 år m/inntekt inntil 6 G	12,5 %	14,3 %
For inntekt utover 6 G	10,2 %	12,0 %

GRUNNBELØP I FOLKETRYGDEN

Grunnbeløpet (1 G) pr. 01.05.2014 = kr 88 370
Gjennomsnittlig grunnbeløp for 2014 = kr 87 328
Grunnbeløpet reguleres pr. 01.05.2015. Da fastsettes også
gjennomsnittlig grunnbeløp for 2015

GAVER I OG UTENFOR ANSETTELSESFORHOLD

Skattefrihet for mottaker	Verdi	Frdrag for giver
• Ansettelsestid 25, 40, 50 og 60 år	kr 8000	ja
• Gullklokke m/innskrif.	kr 12 000	ja
• Bedriften har bestått i 25 år eller antall år delelig med 25	kr 3000	ja
• Bedriften har bestått i 50 år eller antall år delelig med 50	kr 4500	ja
• Arb.taker gifter seg, går av med pensjon, slutter etter min. 10 år, eller fyller 50, 60, 70, 75 eller 80 år	kr 3000	ja
• Premie for forbedringsforslag	kr 2500	ja
• Andre gaver i arbeidsforhold	kr 1000	nei
• Erkjenningsgave utenfor arbeidsforhold	kr 500	ja

Ovennevnte gjelder kun for gaver i form av naturalia.

SKATTESATSER 2014 OG 2015

Aksjeselskaper	Inntektsskatt	2014	2015
		27,0 %	27,0 %

Personer

Alminnelig inntekt (Nord-Troms og Finnmark 23,5 %)	27,0 %	27,0 %
Trygdeavgift lønnstakere	8,2 %	8,2 %
Trygdeavgift næringsinntekt innen fiske, fangst og barnepass i eget hjem	8,2 %	8,2 %
Trygdeavgift annen næringsinntekt	11,4 %	11,4 %
Trygdeavgift pensjonsinntekt samt, lønns- og næringsinntekt for personer under 17 eller over 69 år	5,1 %	5,1 %

Toppskatt

	2014	2015
Innslagspunkt trinn 1, sats 9 % ¹⁾	527 400	550 550
Innslagspunkt trinn 2, sats 12 %	857 300	885 600

¹⁾ I Nord-Troms og Finnmark er satsen 7 %

Personfradrag

	2014	2015
Klasse 1	48 800	50 400
Klasse 2	72 000	74 250

Formuesskatt

	2014	2015
Innslagspunkt, sats 0,85 % (1 % i 2014)	1 000 000	1 200 000

Maksimalt skattefradrag for pensjonister	kr 30 000	kr 30 800
Nedtrapping 15,3 % fra	kr 175 900	kr 180 800
Nedtrapping 6,0 % fra	kr 266 900	kr 273 650
Særfradrag for uførhet	kr 32 000	opphevet
Særfradrag for enslige forsørgere	kr 48 804	kr 48 804

MINSTEFRADRAG

Minstefradrag i lønn	2014	2015
Sats	43 %	43 %
Minimum	kr 31 800	kr 31 800
Maksimum	kr 84 150	kr 89 050

Minstefradrag i pensjonsinntekt

	2014	2015
Sats	27 %	29 %
Minimum	kr 4 000	kr 4 000
Maksimum	kr 70 400	kr 72 200

AVSKRIVNINGER – DRIFTSMIDLER

Grp.	Gjenstand	2014	2015
A:	Kontormaskiner	30 %	30 %
B:	Ervervet goodwill	20 %	20 %
C:	Vogntog, varebiler, lastebiler, busser, drosjebiler og kjøretøy for transport av funksjonshemmede	20 %	20/22 % ¹⁾
D:	Personbiler, traktorer, annet rullende maskineri og materiell, andre maskiner, redskap, instrumenter, inventar m.m.	20 (30) % ²⁾	20 (30) % ²⁾
E:	Skip, fartøyer, rigger m.m.	14 %	14 %
F:	Fly og helikopter	12 %	12 %
G:	Anlegg for overføring og distribusjon av elkraft og elektroteknisk utrustning	5 %	5 %
H:	Bygg og anlegg, hoteller, losjihus, bevertningssteder m.m.	4 % ³⁾	4 % ³⁾
I:	Forretningsbygg	2 %	2 %
J:	Fast teknisk installasjon i bygninger, herunder varmeanlegg, kjøle- og fryseanlegg, elektrisk anlegg, sanitæranlegg, heisanlegg o.l.	10 %	10 %

¹⁾ Lastebiler, vogntog og busser kan avskrives med 22 % fra 2015

²⁾ 10 % startavskrivning for driftsmidler i saldogrupper d fra 2014.

³⁾ Bygg og anlegg med brukstid under 20 år kan avskrives med inntil 10 %.
Husdyrbygg i landbruket kan avskrives med inntil 6 %.

Registerinfo – for seriøse aktører i byggenæringen

Den gir blant annet informasjon om:

- en eventuell kontraktspartner er registrert i Enhetsregisteret og Foretaksregisteret, samt Merverdiavgiftsregisteret
- merverdiavgiftsoppgaver er levert for de tre siste terminene
- terminoppgaver arbeidsgiveravgift er levert for de tre siste terminene
- en eventuell kontraktspartner ikke har betalt skatt, skattetrekk, arbeidsgiveravgift og merverdiavgift, fremskaffet via skatteattest
- bedriften har hatt utenlandske arbeidstakere eller oppdrag de siste seks månedene

Mer info?

Gå inn på skatteetaten.no og søk på registerinfo. Du kan også ringe 81 53 53 80, eller sende e-post: registerinfo@skatteetaten.no

Forenkler innkjøp av klimakvoter

Administrasjon av kvotekjøp for statsansattes flyreiser kostet i 2014 dobbelt så mye som prisen på klimakvotene. Nå forenkler regjeringen heldigvis ordningen. Staten betalte i fjor 210 000 kroner for 60 000 kvoter.

De administrative kostnadene var på om lag 400 000 kroner.

Kilde: Kommunal- og moderniseringsdepartementet

NBS 7 Dokumentasjon av betalingstransaksjoner

Bokføringsstandardstyret har kommet med en ny bokføringsstandard – NBS 7 *Dokumentasjon av betalings-transaksjoner*.

I henhold til bokføringsforskriften § 5-11 skal dokumentasjonen av betalingstransaksjoner som ikke gjelder kontante kjøp og salg, vise betaler og mottaker av betalingen, samt beløp og dokumentasjonsdato. Standarden utdyper dokumentasjonskravene for betalingstransaksjoner.

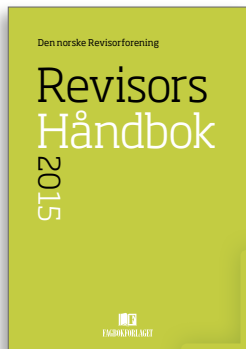
Standarden omfatter også betalingstransaksjoner mellom nærstående parter, herunder tilfeller der betalingstransaksjoner gjennomføres ved bruk av konsernkonto, slik at det oppstår mellomværende mellom konsernselskap.

Det kan være tilfeller hvor transaksjoner oppstår i regnskapet første gang ved bokføring av betalingstransaksjoner. Det vil for eksempel kunne være tilfellet når det ytes tilskudd, gaver eller lignende, hvor det ikke på forhånd er registrert noe krav i regnskapssystemet. Betalingsdokumentasjonen er grunnlaget den bokføringspliktige benytter for å kunne utføre riktig bokføring av betalingstransaksjonen. Dokumentasjonen skal inneholde tilstrekkelig informasjon til at den kan danne grunnlag for kontroll av bokførte opplysninger og pliktig regnskapsrapportering i hele oppbevaringstiden. Dokumentasjonen må derfor vise de bokførte opplysningenes berettigelse, herunder at de generelle kravene til fullstendighet, realitet og nøyaktighet er oppfylt.

Standarden gjelder generelt, uavhengig av betalingsmåte, men er begrenset til dokumentasjon av betalingstransaksjoner, og omfatter ikke dokumentasjon av salgs- og kjøps-transaksjoner. Den berører heller ikke andre typer oppgjørformer enn betalinger, som for eksempel motregning eller bytteavtaler.

Standarden får virkning for regnskapsår som begynner 1. januar 2016 eller senere, men det oppfordres til tidligere anvendelse.

Aktuelle titler fra Fagbokforlaget

kr 1099,-

Revisors Håndbok 2015

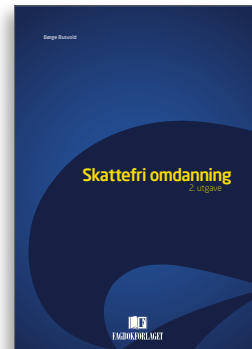
En samling av lover, forskrifter, regler mm. som er viktig i regnskap og revisjon. Ajour per årsskiftet 2014/2015.

kr 859,-

IFRS på norsk

Forskrift om internasjonale regnskapsstandards (IFRS) på norsk i konsolidert form. 6. utgave oppdatert per 14. november 2014.

kr 369,-

Skattefri omdanning

Boken behandler praktiske spørsmål som oppstår ved skattefri omdanning og belyser skattemyndighetenes praksis. 2. utgave januar 2015.

kr 499,-

Egenkapitaltransaksjoner

En oversikt over transaksjoner mellom et foretak og dets eiere, vurdert regnskapsmessig, skatte- og selskapsrettslig. Revisors erklæringer er omtalt. 6. utgave januar 2015.

kr 395,-

Avtaler med aksjeeiere mv.

Aksjelovenes § 3-8 og den praktiske anvendelsen av reglene behandles i veiledningen av Stig Berge og Lars Eirik Gåseide Røsås, advokater i Advokatfirmaet Thommessen. 3. utgave januar 2015.

kr 395,-

Bokføringsloven

En praktisk veiledning i bokføringsreglene med konkrete eksempler og gjengivelse av lov, forskrift og uttalelser om god bokføringsskikk. 9. utgave kommer mars 2015.

kr 880,-

Norges lover 1687-2014

Ajourført per januar 2015
Vi utgir også **særtrykk** av enkeltlover fra **Norges Lover** med **både faglige og historiske noter**. Se www.fagbokforlaget.no/saertrykk.

kr 599,-

Personlig finans

Førsteamanuensis Trond Døskeland gir et helhetlig rammeverk for hvordan privatpersoner kan ta bedre finansielle beslutninger. 2014.

FAGBOKFORLAGET

 facebook.com/fagbokforlaget
e-post: ordre@fagbokforlaget.no
telefon: 55 38 88 00
fagbokforlaget.no

Aksjeselskapers adgang til utdeling av utbytte

DET ER GJORT EN DEL ENDRINGER i reglene for utdeling av utbytte i 2013 og 2014. Blant annet er det gjennomført en viktig endring med tanke på når utbytte kan deles ut, og hvilke regnskapstall utbyttet må bygge på.

Advokatfullmektig
Hans-Petter Benth,
Advokatfirmaet
Økland & Co

Advokat Tor Erlend
Framstad, Advokatfirmaet
Økland & Co

Utbytte er tradisjonelt betegnet som en vederlagsfri utbetaling på aksjer av selskapets overskudd etter beslutning fra generalforsamlingen. Som utbytte regnes også tilfeller hvor en disposisjon tilsynelatende inngår i selskapets alminnelige forretningsdrift, men hvor disposisjonen helt, eller delvis må bli ansett som en utdeling.

Utbyttegrunnlaget er en «kilde» som kan brukes til mange formål, men som brukes opp etter hvert som selskapet foretar utdelinger eller andre disposisjoner.

Utgangspunktet for gjennomføring av utdeling

Utgangspunktet for aksjelovens utdelingsbegrensninger ligger i aksjelovens bestemmelse om utdeling i § 3-6 og nærmere bestemt i utdelingsbegrepet i § 3-6 annet ledd.

§ 3-6

«(1) Utdeling fra selskapet kan bare skje etter reglene om utbytte, kapitalnedsetting, fusjon eller fisjon av selskaper, og tilbakebetaling etter oppløsning.

(2) Som utdeling regnes enhver overføring av verdier som direkte eller indirekte kommer aksjeeieren til gode. (...)»

Vilkårene for utdeling

Ved utbytte er det § 8-1 som setter rammen for hva som kan utdeles til aksjonærene.

Utgangspunktet er at bare selskapets netto eiendeler etter fradrag for aksjekapital og annen bundet egenkapital, herunder fond for vurderingsforskjeller og fond for urealiserte gevinster, kan utdeles som utbytte. Tidligere vilkår om at det skal gjøres fradrag for forskning og utvikling, goodwill og netto utsatt skattefordel, er fjernet. Når det gjelder andre fradrag, er fradrag for kreditt og sikkerhetsstillelse etter §§ 8-7 og 8-10 samt fradrag for egne aksjer, videreført i någjeldende § 8-1 annet ledd.

Overkursfond er ikke bundet egenkapital

En av de viktigste endringene i utbyttebegrensningene er imidlertid at overkursfond ikke lenger er ansett som bundet egenkapital. Et eventuelt overkursfond går dermed inn i utbytte-

grunnlaget til selskapet. Tall utarbeidet fra selskapet Bisnode viser i den sammenheng at det er ca. 1200 nye milliarder tilgjengelig for utbytte i norske aksjeselskapers overkursfond. Samtidig er kravet om at egenkapitalen ikke kan være lavere enn 10 % av balansesummen etter utbyttet også fjernet. Dette kan medføre en betydelig økning i utbyttekapasiteten for enkelte selskaper. Merk imidlertid at selv om formelle skranker er fjernet, har styret fremdeles ansvar for å opprettholde forsvarlig egenkapital og likviditet. Styrets ansvar er nå viktigere.

Videre har betegnelsen «fri egenkapital» falt bort uten at dette har noen særlig praktisk betydning. Betegnelsen «fri egenkapital» var tidligere definisjonen på de midlene selskapet kunne bruke til utdeling til aksjonærene. Etter endringen benyttes det nå en mer direkte henvisning til at rammene for utbytteutdeling etter § 8-1 er avgjørende.

Utdelingstidspunkt

Det er også gjennomført en viktig endring med tanke på når utbytte kan deles ut, og hvilke regnskapstall

UTBYTTEGRUNNLAGET er en «kilde» som kan brukes til mange formål, men som brukes opp etter hvert som selskapet foretar utdelinger eller andre disposisjoner.

utbyttet må bygge på. Beregningen skal foretas på grunnlag av balansen i selskapets sist godkjente årsregnskap,¹ likevel slik at det er den registrerte aksjekapitalen på beslutningstidspunktet som skal legges til grunn. Dette skiller seg fra den tidligere formuleringen hvor det var regnskapstall fra siste regnskapsår som skulle legges til grunn. Den såkalte «sperreperioden» mellom balansedagen og fastsettelsen av årsregnskapet er følgelig avskaffet, noe som medfører at det kan utbetales enten tilleggsutbytte eller ekstraordinært utbytte også i denne perioden.

Nedenfor følger en kort redegjørelse for de ulike formene for utbytte, herunder ordinært utbytte, tilleggsutbytte og ekstraordinært utbytte.

Ordinært utbytte

Ordinært utbytte er det som besluttes på og betales etter ordinær generalforsamling, på bakgrunn av balansen i selskapets sist godkjente årsregnskap.

Tilleggsutbytte

Ut over utbyttet som eventuelt er avsatt i årsregnskapet, kan selskapet betale tilleggsutbytte i perioden fra generalforsamlingen frem til neste generalforsamling, basert på sist fastsatte årsregnskap. Det må i så fall gjøres en ny beregning av utbyttegrunnlaget på utdelingstidspunktet. Dette ble tidligere omtalt som ekstraordinært utbytte. Tilleggsutbytte vedtas i utgangspunktet av generalforsamlingen, men generalforsamlingen kan etter den nye bestemmelsen i § 8-2 annet ledd gi selskapets styre fullmakt til å beslutte utbytte på grunnlag av selskapets årsregnskap. Fullmakten kan ikke gjelde for lengre tid enn frem til førstkomende ordinære generalforsamling, og kan ikke benyttes før den er registrert i Foretaksregisteret.

Ekstraordinært utbytte

I stedet for å vente til selskapet kan utbetale ordinært utbytte med grunnlag i årsregnskapet, er det også mulig å vedta et ekstraordinært utbytte med grunnlag i en mellombalanse, jf. § 8-2a. Denne bestemmelsen kan særlig benyttes hvis selskapet får store gevinster gjennom året, for eksempel ved realisasjon, og aksjonærene ikke ønsker å vente til neste årsregnskap før overskuddet øker utbyttegrunnlaget. Det kan da i stedet fastsettes en mellombalanse som blir grunnlag for utdeling av utbytte. Mellombalansen må revideres, uavhengig av om selskapet har fravalgt revisjon av årsregnskapet. Begrunnelsen for dette er hovedsakelig at mellombalansen, i motsetning til årsregnskapet, ikke er et offentlig tilgjengelig dokument.

Endringenes betydning for styret

Reduksjonen av kravet til minste aksjekapital som er innført tidligere, og endringene av tersklene for utdeling av utbytte etter § 8-1, innebærer at det nå legges større vekt på regler som stiller mer skjønnsmessige krav til egenkapitalen. På den bakgrunn er det også foretatt en tilføyelse i § 3-4

hvor bestemmelsen utbygges til å bli en bestemmelse som ikke bare stiller krav om at selskapet skal ha en forsvarlig egenkapital, men som også stiller krav om at selskapet skal ha en forsvarlig likviditet. Det er antatt i teorien, og det er etter vår oppfatning riktig, at det også skulle tas hensyn til selskapets likviditet etter tidligere formulering, men denne tilføyelsen vil antagelig ha en pedagogisk virkning som gjør at det tas mer hensyn til dette i selskapets vurderinger.

Dette medfører at selskapets styre må foreta en mer omfattende vurdering av selskapets egenkapital og likviditet ved utdelinger fra selskapet. De kan ikke lenger støtte seg like tungt på de materielle utdelingsbegrensningene.

Det må foretas en teknisk beregning som setter en klar grense for hvor mye som kan utbetales i utbytte. I tillegg må det foretas en beregning av forsvarlig egenkapital og likviditet som da vil kunne resultere i at utbyttegrunnlaget reduseres. Beregningen må knyttes opp mot risikoen ved og omfanget av virksomheten i selskapet.

Konsekvensen av ulovlig utbytte

Dersom det blir foretatt et ulovlig utbytte, reguleres virkningen av dette i asl. § 3-7. Utgangspunktet er at mottakere av utbytte, som ikke er i god tro, skal tilbakeføre det som er mottatt, jf. første ledd.

Annet ledd i samme bestemmelse hjemler imidlertid ansvar for den som på selskapets vegne medvirker til en beslutning om eller gjennomføring av ulovlig utdeling, og som forsto eller burde forstått at utdelingen var ulovlig. Dette kan typisk gjelde revisorer som for eksempel ikke har gjennomført en tilstrekkelig kontroll av selskapets vurderinger, samt styremedlemmer, daglig leder og aksjonærer. De blir da ansvarlige for at utdelingen blir tilbakeført til selskapet. Ansvar for utsetter imidlertid forsett eller uaktsomhet og kan lempes etter lov om skadeserstatning § 5-2.

¹ § 8-1 første ledd annet punktum.

Arbeidsforhold og Aa-register i a-ordningen

A-MELDINGEN ER DEN NYE KANALEN for rapportering til NAVs Aa-register. Her ser vi spesielt på arbeidstidsordninger og forholdet mellom gammelt og nytt Aa-register.

Velg riktig arbeidstidsordning

For alle inntektsmottakere som registreres med ordinært eller maritimt arbeidsforhold i a-ordningen, skal arbeidstidsordning oppgis. Hvilken skal man velge for å rapportere riktig?

Dette er valgene i a-meldingen:

- Arbeid offshore – 33,6 t/u
- Døgnkontinuerlig skiftarbeid og turnusarbeid – 35,5 t/u
- Helkontinuerlig skiftarbeid og andre ordninger med 33,6 t/u
- Ikke skift
- Skiftarbeid – 36,5 t/u

Listen er ikke uttømmende. Virksomheter med andre arbeidstidsordninger enn de som er beskrevet i listen skal benytte koden **Ikke skift**.

Noen eksempler

Blant annet finnes det ordninger for offshoreansatte med annen gjennomsnittlig ukentlig arbeidstid enn 33,6 timer. Eksempelvis arbeidsplaner/ordninger som tilsvarer ukentlig arbeidstid på 31 timer pr. uke (2-4 arbeidsplan). Disse skal ha koden **Ikke skift**.

Et annet eksempel er arbeidsplaner som tilsvarer ukentlig arbeidstid på 28 timer pr. uke.

Skift- eller turnusordninger (også i offentlig sektor) med ukentlig arbeidstid over 37,5 timer pr. uke skal også ha kode **Ikke skift**.

Gamle og nye data i Aa-registeret

Fra 1. januar tok NAV i bruk sitt nye Arbeidsgiver- og arbeidstakerregister. Data fra det gamle registeret er overført, men det er opplysningene fra a-meldingen som gjelder.

Det er viktig at alle arbeidsforhold meldes inn korrekt i a-meldingen. Fra 1. januar 2015 vil arbeidsforholdene som er rapportert i a-meldingen være gjeldende i det nye Aa-registeret.

Hva med gammelt Aa-register?

Innsynstjenesten til det gamle Aa-registeret er nå stengt.

Arbeidsgiverne trenger ikke prioritere å rydde i det gamle Aa-registeret, om de ikke rakk å gjøre det i 2014. NAV vil avslutte alle arbeidsforhold i det gamle registeret. NAV kan senere komme til å kontakte arbeidsgivere for å innhente korrekt sluttdato på

Definisjoner

Arbeidstidsordning: avtale om når på døgnet arbeidet skal skje og eventuelt variasjoner i denne over en periode.

Ordinært arbeidsforhold: arbeid i en annens tjeneste for lønn eller annen godtgjørelse, hvor arbeidet ikke er av maritim karakter.

Maritimt arbeidsforhold: arbeid i en annens tjeneste for lønn eller annen godtgjørelse, hvor arbeidet er av maritim karakter – det vil si utføres til sjøs, på fartøy eller lignende

arbeidsforhold som ikke blir bekreftet gjennom a-meldingen.

Bruk energien på å rapportere riktig

Konklusjonen er at arbeidsgiverne bør legge mest vekt på å få dagens rapportering korrekt. Husk at feil i Aa-registeret har innvirkning på saksbehandling, refusjoner og ytelser fra NAV.

Arbeidsgiver- og arbeidstakerregisteret (Aa-registeret) inneholder informasjon om arbeidsforhold i Norge. Arbeidsgiverne har plikt til å rapportere til registeret via a-ordningen. Registeret eies og forvaltes av NAV.

Utarbeidet av: Etatenes fellesforvaltning

Ring oss på:
55 38 77 77

Et moderne regnskapsbyrå

I dag må et regnskapsbyrå ha gode løsninger for å tilfredsstille kravene fra sine kunder:

- ✓ Tilgang på oppdatert informasjon uansett når og hvor de er
- ✓ Gode rapporteringsmuligheter
- ✓ Kunden ønsker å gjøre mer av jobben selv
- ✓ Løsninger som gjør at dere kan være Fakturamottak for kundene
- ✓ Effektive og brukervennlige løsninger som holder kundens kostnader til regnskapsføring lave

- ✓ Et byrå som kan bistå kundene i valg knyttet til den økonomiske situasjonen

Uni Micro AS har løsningene som gjør at byrået kan tilfredsstille disse kravene i dag og de kravene som kommer i årene fremover.

Å knytte klientene tettere til seg vil være en suksessfaktor i fremtiden. I tillegg vil det gi muligheter til å skape ekstra inntekter for byrået.

Ny særavtale for reiser gir skattemessige konsekvenser

DET ER VEDTATT EN NY «Særavtale om dekning av utgifter til reise og kost innenlands», med virkning fra 1. januar 2015. Den nye særavtalen får flere skattemessige konsekvenser.

Rådgiver skatt Børge Busvold,
Revisorforeningen

I særavtalen for reiser er det fastsatt satser for kilometergodtgjørelse, diett og andre godtgjørelser på reiser som gjøres for arbeidsgiver. Særavtalen blir til ved forhandlinger mellom Kommunal- og moderniseringsdepartementet og hovedsammenslutningene i staten. Som hovedregel har det vært lagt til grunn at godtgjørelse inntil satsene i særavtalen ikke har gitt skattepliktig overskudd eller plikt til å beregne forskuddstrekk og arbeids-

giveravgift. Derfor brukes som regel satsene i særavtalen også i privat sektor.

Hvilke rettigheter arbeidstakere utenfor staten har til godtgjørelse på reiser, er imidlertid ikke regulert i særavtalene i staten, men følger av arbeidsavtalen eller tariffavtalen som gjelder på arbeidsplassen. Det er f.eks. vanlig at arbeidstakere utenfor staten ikke får kostgodtgjørelse etter sats, men får godtgjort de faktiske utleggene mot å levere kvitteringer til arbeidsgiver («etter regning»).

Med virkning fra 1. januar 2015 er det vedtatt en ny «Særavtale om dekning av utgifter til reise og kost innenlands». Den nye særavtalen er en sammenstilling av to tidligere særavtaler, nemlig «Særavtale for reiser innenlands for statens regning» og «Særavtale om kostgodtgjørelse ved rutinemessige faste tjenesteoppdrag uten overnatting». Dette innebærer en betydelig utvidelse av adgangen for selgere og andre arbeidstakere på rutinemessige faste tjenesteoppdrag til å få dekket ulegitimerte kostutgifter etter sats.

Rutinemessig fast tjenesteoppdrag

Tidligere kunne ikke arbeidstakere på såkalt «rutinemessig fast tjenesteoppdrag» få kostgodtgjørelse etter sats, men måtte levere kvitteringer og få refundert de faktiske utgiftene. Dette gjaldt arbeidstakere som hadde reiser som en del av sine ordinære arbeidsoppgaver. Selgere er et typisk eksempel på slike arbeidstakere.

Etter at de to særavtalene er slått sammen til en felles særavtale, kan også disse arbeidstakerne få godtgjort kostutgifter etter de samme satsene som arbeidstakere på ordinære tjenestereiser, uten å måtte levere kvitteringer. Dette innebærer en betydelig forenkling for både arbeidstakerne og arbeidsgiverne.

Forenklingene i diettsatsene vil bli fulgt opp med forenklinger også på skattesiden, slik at det ikke skal beregnes forskuddstrekk og arbeidsgiveravgift av godtgjørelsen. Godtgjørelsen vil også være skattefri, forutsatt at vilkårene for å motta godtgjørelse etter særavtalen er oppfylt.

De nye kostsatsene

For reiser over 15 km (én vei) og som varer utover seks timer, dekkes kostutgifter etter følgende satser:

- For reiser fra og med seks timer og til og med 12 timer: kr 280
- For reiser over 12 timer: kr 520
- For reiser med overnatting: kr 710

Dersom enkelte måltider dekkes av andre enn arbeidstakeren, skal det foretas et trekk i godtgjørelsen.

Måltidstrekket er:

- Frokost 20 % av satsen
- Lunsj 30 % av satsen
- Middag 50 % av satsen

De nye satsene innebærer både en innstramming og en lettelse i forhold til særavtalen som gjaldt t.o.m. 2014. Da kunne man få godtgjørelse etter sats ved reise allerede fra fem timer,

12-24 TIMER: På reise med overnatting, lengre enn 12 timer og kortere enn 24 timer, kan den ansatte få dekket utgifter til kost etter satsen for reiser med overnatting.

FUTATSU INDUSTRIES Illustrasjon: painbuket.com

Unngå ubehaglige overraskelser – ring Skatte**hjelp**telefonen først

Unngå feil og ekstraarbeid - meld deg inn i Skattebetalerforeningen og få 60 minutter juridisk bistand fra noen av Norges fremste skatteeksperter. Er du leder for en mindre bedrift vil dette som regel dekke hele ditt behov for bistand. Tjenesten avregnes minutt for minutt, og har du forberedt dine spørsmål godt tar en typisk konsultasjon kun 5 til 10 minutter. Spar tid og penger med Skattehjelptelefonen.

Meld deg inn i Skattebetalerforeningen for kun kr 1900,- www.skatt.no

men godtgjørelsessatsen var bare kr 200 på reiser som varte mellom fem og ni timer.

Satsene gjelder ikke for arbeidstakere med mobilt arbeidssted når de utfører ordinært arbeid. Arbeidstakere med mobilt arbeidssted er for eksempel flybesetning, sjåfører, mannskap på båter osv.

Reiser med overnatting

Som regel vil en overnatningsreise vare i mer enn 24 timer. Dersom den ansatte har overnattet og reisen varer lenger enn 12 timer, men kortere enn 24 timer, vil den ansatte likevel kunne få dekket utgifter til kost etter satsen for reiser med overnatting, kr 710.

Den nye særavtalen benytter begrepet «hvile» for å avgrense diett med og uten overnatting. Begrepet «hvile» brukes imidlertid ikke i skattereglene. Skattereglene definerer «overnatting» som fravær fra hjemmet på minst fem timer i tidsrommet fra kl. 22 til kl. 06 og at fraværet ikke skyldes arbeid i denne tiden og at tiden ikke inngår i ordinær arbeidstid.

For reiser som varer mer et døgn, regnes seks timer eller mer inn i det nye døgnet som et nytt døgn.

Særavtalen skiller ikke mellom type overnatting. Satsen etter særavtalen er altså kr 710 uavhengig av overnattingssted. I forhold til spørsmålet om det skal beregnes forskuddstrekk, arbeidsgiveravgift og skattemessig overskudd på godtgjørelsen, skiller imidlertid skattereglene mellom overnattingssteder.

Skattedirektoratets forskuddssatser for trekkfri kostgodtgjørelse for arbeidstakere som ikke overnatter på hotell for 2015 er:

- For arbeidstakere som bor på pensjonat eller hybel/brakke uten koke-muligheter: kr 307
- For arbeidstakere som bor på hybel/brakke med koke-muligheter eller har overnattet privat: kr 200

Mottar arbeidstakeren kr 710 i godtgjørelse, men har overnattet hos venner, skal arbeidstakeren derfor beskattes for kr 510 som overskudd på godtgjørelsen. Det skal også beregnes forskuddstrekk og arbeidsgiveravgift av kr 510.

Bruspenger

Dersom alle måltidene i løpet av et døgn er dekket, kunne man tidligere få utbetalt «administrativ forpleining» som skulle dekke diverse småutgifter som for eksempel avis, kaffe, mineralvann, frukt, telefon og lignende. Godtgjørelsen ble gjerne kalt «bruspenger».

Etter den nye særavtalen får man ikke lenger utbetalt slik godtgjørelse.

Skattedirektoratet har i samråd med Finansdepartementet kommet til at skattefritaket for dekning av såkalte «bruspenger» oppheves fra 2015.

Dette innebærer imidlertid også at skattytere som tidligere hadde rett til fradrag for «småutgifter» med kr 100 pr. døgn ikke lenger vil ha krav på fradrag fra 2015. Dette gjelder skattytere som enten krever fradrag for faktiske kostnader til kost på reise eller har helt eller delvis fri kost eller hyretillegg.

Vi har fått opplyst at Skattedirektoratet vil oppheve forskuddssatsen for småutgifter i en revidert kunngjøring om skattetrekket for 2015. Forskuddssatsen på kr 100 pr. døgn som ble innarbeidet i Skattedirektoratets kunngjøring datert 19.12.2014, vil altså bli fjernet.

Utgifter til overnatting

I utgangspunktet dekkes utgifter til overnatting etter regning. Det er imidlertid adgang til å få utbetalt såkalt ulegitimert «natttillegg» ved innenlandsreiser i 2015 på kr 430 pr. døgn.

Ulegitimert nattillegg utbetales uten at arbeidstakeren behøver å redegjøre for hvor overnatting har funnet sted. Ulegitimert nattillegg kan derfor utbetales selv om arbeidstakeren ikke har hatt utgifter til overnatting, f.eks. hvis han har overnattet hos familie eller venner.

Ulegitimert tillegg kan ikke utbetales hvis sovekupé/lugar er inkludert i billetten.

Det beregnes ikke skattepliktig overskudd på ulegitimert nattillegg.

Kilometergodtgjørelse

Når det gjelder kilometergodtgjørelsen, har det bare skjedd enkelte mindre justeringer i satsene. De nye satsene er:

Bilgodtgjørelse:

- Bruk av egen bil inntil 10 000 km: kr 4,10 pr. km
 - Over 10 000 km: 3,45 pr. km
- Arbeidstakere med arbeidssted i Tromsø: kr 0,10 pr. km i tillegg til satsene ovenfor
- El-bil: kr 4,20 pr. km

Tillegg:

- Tillegg for kjøring på skogs- og anleggsveier: kr 1,00 pr. km
- Tilhengertillegg: kr 1,00 pr. km
- Passasjertillegg: kr 1,00 pr. km. pr. arbeidstaker

Andre transportmidler:

- Motorsykkel over 125 ccm: kr 2,95 pr. km
- Snøscooter og ATV: kr 7,50 pr. km
- Båt med motor: kr 7,50 pr. km
- Moped, motorsykkel opp til og med 125 ccm: kr 2,00 pr. km
- Passasjertillegg: kr 1,00 pr. km pr. arbeidstaker

Merk at det ikke lenger utbetales godtgjørelse for bruk av ikke-motoriserte transportmidler (sykkel, gange). Tidligere kunne en arbeidstaker motta en godtgjørelse på kr 2,00 pr. km ved bruk av f.eks. egen sykkel på reise.

Kilometergodtgjørelse innenfor satsene i særavtalen gir ikke skattepliktig overskudd.

STICOS
PROGNOSE

FREMTIDSSKAPER

DET BLIR ENKLERE MED STICOS PROGNOSE

God likviditetsstyring er en nødvendighet – det vet alle som jobber med økonomi. Da er det avgjørende å ha et godt verktøy som gir prognoser med høy kvalitet, slik at man kan utnytte bedriftens kapital best mulig. Sticos Prognose er integrert med regnskapssystemet ditt og bruker dine virkelige regnskapstall så langt du er à jour med registreringen. Dette gir deg en oppdatert og oversiktlig prognose til enhver tid.

Se hvordan Sticos Prognose gjør likviditetsstyring enklere.
Få en demo på sticos.no/prognose.

Idrettsanlegg og merverdiavgift

BÅDE KOMMUNER OG IDRETTSLAG kan få kompensasjon for merverdiavgift ved oppføring og drift av idrettsanlegg. I denne artikkelen skal vi se nærmere på vilkårene for at kommuner eller idrettslag skal kunne få kompensasjon.

Rådgiver merverdiavgift
Camilla Brunfelt,
Revisorforeningen

Kommunenes kompensasjonsadgang

Å stille idrettsanlegg til disposisjon for allmennheten er innenfor kommunenes kompensasjonsberettigede virksomhet. Når kommunen oppfører og drifter idrettsanlegg, vil kommunen få tilbake nær all merverdiavgift som kommunen betaler knyttet til idrettsanlegget.

En betingelse for at kommunen skal få kompensert merverdiavgiften, er at den bruker anlegget selv. I den grad

en kommune selger eller leier ut anlegg, brytes denne forutsetningen. Kommunen gis altså ikke kompensasjon for merverdiavgift som gjelder anskaffelser til bygg, anlegg eller annen fast eiendom som kommunen skal selge eller leie ut.

Når foreligger salg eller utleie?

Skattedirektoratet har i fellesskriv 24.5.2013 uttalt seg om når et anlegg må anses solgt eller utleid. I skrevet fremgår det at man med salg mener at kommunen overdrar anlegget til

andre. Dette gjelder selv om kommunen overdrar anlegget uten at det ytes vederlag. Så lenge kommunen ikke har eierskap til anlegget, gis det ikke kompensasjon for merverdiavgift.

Med *utleie* menes at kommunen stiller anlegget til disposisjon for andre mot vederlag. Vederlaget kan være et månedlig leiebeløp tilsvarende som etter en alminnelig leiekontrakt, eller det kan være ytet ved at et idrettslag helt eller delvis har finansiert oppføringen av anlegget. I begge tilfel-

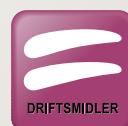
TO ORDNINGER: Idrettslag vil kunne benytte seg av to ulike ordninger for å få kompensasjon for utgifter til merverdiavgift.

Økonomisk styring og kontroll. Punktum.

©2010 FINALE Foto: Monkey Business

Finale's programmer tar over der økonomisystemene stopper, og hjelper deg videre med årsregnskap, noteopplysninger, ligningsoppgaver, skatteberegning, avstemming, dokumentasjon, analyse- og nøkkeltallrapporter, prognoser, grafer, perioderapporter, konsernregnskap, avskrivninger, driftsmiddeloversikt, aksjeoversikt, kontantstrømoppstilling m.m. I tillegg valideres dataene automatisk mens du arbeider, slik at feilføringer avsløres umiddelbart. Gratis demoversjoner finner du hos www.finale.no.

lene anses kommunen for å drive med utleie som ikke gir rett til kompensasjon.

Symbolsk vederlag

Ikke enhver betaling fra brukerne vil medføre at kommunen mister retten til kompensasjon. Betaler ikke brukeren noe utover en rent symbolsk sum, mister kommunen ikke retten til kompensasjon. Selv om et idrettslaget selv organiserer vask, eller må betale et lite beløp for å få tilgang til nøkkel, vil ikke det være nok til at kommunen må sies å drive med utleie. Et anlegg som helt eller delvis er finansiert ved gaver fra andre enn brukerne, vil heller ikke bli ansett for å være utleid fra kommunen.

Kombinert bruk

For kommuner som dels bruker anlegget selv og dels leier ut, vil det foreligge rett på delvis kompensasjon. I den grad kommunen bruker anlegget selv ved å stille anlegget til allmennhetens disposisjon uten vederlag, ytes det kompensasjon. Kommunen gis derimot ikke fradrag for merverdiavgift i den grad det foreligger utleie.

Kompensasjonsordninger tilpasset idrettslag

Idrettslag vil kunne benytte seg av to ulike ordninger for å få kompensasjon for utgifter til merverdiavgift, en generell ordning og en ordning som gjelder bygging av idrettsanlegg. For begge disse ordningene gjelder at idrettslaget ikke vil kunne søke kompensasjon for merverdiavgift som kan fradragsføres via et ordinært merverdiavgiftsoppgjør. Har idrettslaget salg av varer og tjenester som de er registreringspliktige i merverdiavgiftsregisteret for, må de trekke ut kostnader til den delen av organisasjonen før det søkes om kompensasjon. Kompensasjonsordningene gjelder dessuten bare i den grad organisasjonen er frivillig og ikke-fortjenestebasert.

a. Generell ordning

Gjennom den generelle ordningen om momskompensasjon kan idrettslag

søke om kompensasjon for merverdiavgift. Dette er en tilskuddsordning som Stortinget bevilger penger til for det enkelte år. Hvis bevilgningen ikke rekker til full kompensasjon, foretas det en prosentvis avkortning for alle innvilgede søknader.

For å kunne søke må idrettslaget være registrert i Frivillighetsregisteret innen søknadsfristen som er 1. september hvert år. Det må dessuten kunne dokumenteres at frivillig innsats er en viktig del av virksomheten.

Det søkes om kompensasjon på grunnlag av idrettslagets totale driftskostnader siste år (forenklet modell) eller idrettslagets faktiske kostnader til merverdiavgift (dokumentert modell). I begge tilfellene må det gjøres noen avgrensninger og trekkes ut kostnader som det ikke kan søkes kompensasjon for.

Gjennom ordningen kan idrettslag få kompensasjon for merverdiavgift på utgifter til drift og vedlikehold av idrettsanlegg. Leier idrettslaget ut anlegget til andre, vil idrettslaget likevel ikke kunne søke om kompensasjon for kostnader som er knyttet til utleien. Kompensasjon ytes ikke for drifts- og vedlikeholdskostnader som gjelder bygg, anlegg eller annen fast eiendom for utleie. Skjer utleien til andre ledd eller aksjeselskap i samme organisasjon som kommer innenfor målgruppen til ordningen, gjelder likevel ikke denne begrensningen.

Ved oppføring av idrettsanlegg kan det ikke søkes om kompensasjon etter den generelle ordningen. Med oppføring menes ny, på eller ombygging av anlegg eller fast eiendom. Slike kostnader må dermed tas ut av søknadsbeløpet. Det kan heller ikke søkes om kompensasjon for kostnadsførte avskrivninger på aktiverte kostnader for bygg, anlegg eller annen fast eiendom. Har idrettslaget hatt kostnader knyttet til anleggsprosjekter som omfattes av ordningen om momskompensasjon ved bygging av idretts-

anlegg, skal heller ikke disse kostnadene tas med i søknaden.

b. Momskompensasjon ved bygging av idrettsanlegg

Ved bygging av idrettsanlegg kan det søkes om momskompensasjon etter en egen ordning. Også dette er en tilskuddsordning. For 2015 er det bevilget 100 millioner kroner til ordningen og neste søknadsfrist er 4. mai 2015.

De som kan søke, er alle som oppfyller vilkåret for å få spillemidler, bortsett fra kommuner, fylkeskommuner og kommunale foretak.

Ordningen omfatter både nybygg og rehabilitering av idrettsanlegg, nærmiljøanlegg eller anlegg for friluftsliv i fjellet. Det kan søkes om kompensasjon for oppføringskostnader, ikke drift og vedlikehold.

Det kan bare søkes om kompensasjon for anlegg som er ferdigstilt. For å få innvilget kompensasjon må anlegget være påbegynt etter 1. januar 2010. Det er dessuten et krav om at anlegget må være godkjent for å motta spillemidler. Dette vil være anlegg som er åpne for allmennheten, og som ikke er underlagt fortjenestebaserte eierformer og/eller driftsformer.

Enklere skatteregler

for deltakerlignede selskaper fra 2015

FRA OG MED INNTEKTSÅRET 2015 er det vedtatt regler for deltakerlignede selskaper som skal gjøre det lettere å forstå og etterleve skattereglene for denne typen selskaper. Selskapstypene det er tale om, er ansvarlige selskaper, kommandittselskaper og indre selskaper.

Advokat Tom Larsen,
Revisorforeningen

Deltakerlignede selskaper lignes ikke som egne skattesubjekter. Inntekten beregnes som om selskapet var skatte-subjektet, men hver deltaker, enten han er fullt ut ansvarlig deltaker (ANS), har begrenset ansvar (DA), er kommandittist (KS) eller er stille deltaker (IS), vil bli lignet for sin forholdsmessige andel av resultatet. Det er den forholdsmessige eierandelen til hver deltaker som danner grunnlag for hvor mye hver enkelt skal ta med seg av selskapets resultat.

Kommandittisters og stille deltakeres underskudd ved deltakelsen

En aksjonær har begrenset ansvar ved sin deltakelse i et aksjeselskap og aksjonæren kan ikke tape mer enn sin kostpris knyttet til aksjeervervet. Finansdepartementet trekker paralleller mellom en aksjonærs ansvar og det ansvaret som en kommandittist eller en stille deltaker har i et indre selskap. De sistnevnte vil heller ikke kunne tape mer enn den kapitalen de har forpliktet seg til å skyte inn i selskapet. Med dette som utgangspunkt er reglene for kommandittister og stille deltakere endret.

Fra og med inntektsåret 2015 vil kommandittister og stille deltakere ikke lenger kunne føre sin forholdsmessige del av et underskudd som fradrag i sin alminnelige inntekt. De vil måtte fremføre sin del av underskuddet mot fremtidig overskudd i selskapet eller

mot en fremtidig gevinst ved salg av andelen.

Som en følge av at disse deltakernes underskudd ikke vil kunne føres mot annen alminnelig inntekt, har man fra 2015 kunnet oppheve de relativt kompliserte reglene om deltakernes ansvarsramme i kommandittselskaper og indre selskaper.

Ikke lenger stedbundet skattlegging av inntekt fra deltakerlignede selskaper

Hovedregelen for beskatning av personlige skattytere er at de skattlegges til bostedskommunen. Til nå har deltakelse i deltakerlignede selskaper blitt skattlagt i den kommunen hvor virksomheten har vært drevet (stedbunden beskatning). Når disse selskapene har hatt kontor/stedbunden virksomhet i flere kommuner, kunne fordelingsnøklerne bli kompliserte. Det har ofte medført feil ved den endelige ligningen. De nevnte reglene om stedbunden ligning gjaldt kun for den løpende inntektsbeskatningen av personlige deltakere og ved fordeling av selskapets skattepliktige formue. I andre sammenhenger gjaldt reglene ikke. Utdelinger fra selskapet til personlige deltakere ble skattlagt til deltakernes hjemkommune og tilsvarende gjaldt ved realisasjon av andel for personlig deltaker. For å unngå disse feilkildene skal man fra 2015 kun skattlegge personlige del-

takere i deres hjemkommuner for deres deltakelse i deltakerlignede selskaper.

Ikke lenger adgang til gjennomsnittsligning av skogbruk og rein-drift for deltakerlignede selskaper

Når virksomheten drives av et selskap, har reglene om gjennomsnittsligning liten økonomisk betydning. Bortfallet av gjennomsnittsligning vil virke sterkt forenkende både for skattyterne selv og for skatteetaten.

Innskuddsmåling

Til nå skulle innskudd i et selskap måles hvert kvartal som ledd i beregning av skjerming. Dette har fremstått som meget komplisert for deltakerne. Erfaringene til nå viser at det er vanskelig å ta stilling til innskuddets størrelse midt i en regnskapsperiode. Regelen er nå endret til at man skal måle innskuddets størrelse én gang pr. år, til verdien ved utgangen av året.

Ektefeller som deltakere

Ektefeller som er deltakere i et deltakerlignet selskap, har til nå blitt identifisert med hverandre. De har blitt behandlet som én deltaker. Dette har vært kompliserende i en rekke tilfeller. Endringen som nå er gjennomført, innebærer at det blir større samsvar mellom skatteretten og selskapsretten.

Fra og med 2015 vil to ektefeller som driver et selskap sammen, bli sett på som to selvstendige deltakere skattemessig. Det vil også gjelde om det ikke er andre deltakere i selskapet enn ektefellene. For denne typen selskaper, hvor kun ektefellene er deltakere, oppstilles det imidlertid nærmere vilkår som må være oppfylt for at ektefellene skal kunne behandles som selvstendige deltakere skattemessig. Følgende vilkår må være oppfylt:

- Det må være inngått selskapsavtale etter selskapsloven § 2-3 hvor begge ektefellene er oppført som selvstendige deltakere.
- Selskapsavtalen er registrert i Foretaksregisteret.
- Begge ektefellene er registrert i Foretaksregisteret.

Overskudd og underskudd i selskapet skal som utgangspunkt fordeles likt mellom ektefellene etter selskapsloven § 2-25. Dersom ektefellene ønsker en annen fordeling av over/underskudd enn likedeling, for eksempel etter eierandel, forutsettes det at dette fremgår av avtalen som er sendt Foretaksregisteret.

Hvis den ene ektefellen overdrar sin andel til den andre ektefellen og det ikke er andre deltakere i selskapet, vil det medføre at alle eierandelene er samlet på én hånd. Det vil få som konsekvens at det må gjennomføres realisasjonsbeskatning. Den ektefellen som driver virksomheten videre, vil gjøre det gjennom et enkeltpersonforetak.

I selskaper hvor det er andre deltakere i tillegg til de to ektefellene, vil overdragelse av andelen fra den ene ektefellen til den andre ikke utløse realisasjonsbeskatning så lenge det er minst én deltaker igjen i tillegg til den ektefellen som har fått overdratt den andre ektefellens eierandel.

En konsekvens av reglene slik de har vært til nå har vært at hvis to deltakere som drev et deltakerlignet selskap sammen uten andre deltakere, giftet seg, ville selskapet ikke lenger bli skattemessig behandlet som sel-

skap, men som et enkeltpersonforetak. Endringen som nå er gjennomført innebærer at de kan fortsette beskatning som et deltakerlignet selskap under forutsetning av at de får på plass de tre vilkårene som er opplistet ovenfor: selskapsavtale med begge som deltakere, registrering av avtalen i Foretaksregisteret og at begge er registrert i Foretaksregisteret. Ektefellene har en frist på åtte måneder til å oppfylle disse vilkårene. Hvis de ikke overholder denne fristen, vil det deltakerlignede selskapet anses

EKTEFELLER: Fra og med 2015 vil to ektefeller som driver et selskap sammen, bli sett på som to selvstendige deltakere skattemessig.

skattemessig oppløst, og det medfører realisasjonsbeskatning.

To ektefeller som har drevet et enkeltpersonforetak, vil heretter kunne omdanne dette skattefritt til et deltakerlignet selskap etter omdanningsforskriften. Også for disse oppstilles

det krav om oppfyllelse av de tre vilkårene nevnt ovenfor.

Skattemessig oppløsning av selskaper uten aktivitet

Selskapsrettslig vil det foreligge et selskap når det utøves økonomisk virksomhet for to eller flere deltakeres felles regning og risiko og minst én av deltakerne har et ubegrenset, personlig ansvar for virksomhetens samlede forpliktelse. Det følger av definisjonen av selskap i selskapsloven.

Det avgjørende for ligningsmåten er ikke om selskapet er registrert i Foretaksregisteret, men at det utøves virksomhet som nevnt ovenfor.

For uregistrerte selskaper som oppfyller definisjonen i selskapsloven og som har vært lignet som selskap, foreligger det praksis for at disse anses oppløst når virksomheten opphører.

For registrerte selskaper har utgangspunktet til nå vært at disse ikke har blitt ansett skattemessig oppløst før det er oppløst i selskapsrettslig sammenheng.

Fra og med 2015 er det nå vedtatt regler slik at et selskap som er registrert i Foretaksregisteret og som ikke formelt er oppløst etter selskapsloven, men heller ikke driver økonomisk virksomhet, skal anses skattemessig oppløst dersom selskapet i de to foregående inntektsårene ikke har overholdt plikten til å levere selskapsoppgaver og andre pliktige oppgaver etter ligningsloven.

Det vil være en forutsetning at de leverte oppgavene er rimelig fullstendige og korrekte.

I tillegg til de ovennevnte tilfellene for at et selskap skal anses som skattemessig oppløst, har man den situasjonen hvor alle eierandelene samles på én hånd. Da eksisterer det ikke lenger et selskap og man må gjennomføre en realisasjonsbeskatning. I disse situasjonene har imidlertid departementet sett at det kan være gode grunner for at den som blir sittende med alle eierandelene på sin hånd bør kunne ta inn en ny deltaker i løpet av kort tid og på den måten unngå at realisasjonsbeskatning skal inntreffe. Det er nå for-

skriftsregulert at hvis den gjenværende personen overdrar deler av selskapet til en ny eier innen åtte måneder etter eierskiftet, skal selskapet ikke anses skattemessig oppløst.

Tilleggsskattesats for ufullstendige opplysninger fra deltaker i selskap

Til nå har en opplysningssvikt fra en deltaker i et deltakerlignet selskap medført 30 prosent tilleggsskatt.

I deltakerlignede selskaper skal både selskapet og deltakeren levere pliktige oppgaver.

Under forutsetning av at det er levert korrekte opplysninger for selskapet, har man nå redusert tilleggsskattesatsen til ti prosent for deltakeren ved opplysningssvikt. Bakgrunnen er at tilleggsskattesanksjonen bør gjenspeile risikoen for at det blir fastsatt for lav skatt.

Hvis det ikke er levert korrekte opplysninger fra selskapet, vil tilleggsskatteprocenten fortsatt være 30 prosent ved opplysningssvikt fra deltakeren.

Redusert oppbevaringstid

Finansdepartementet har endret reglene om minste oppbevaringstid for regnskapsmateriale. Minstekravet for de fleste former for primærdokumentasjon blir fem års oppbevaring.

De gjenværende krav til oppbevaring utover fem år er i hovedsak:

- Dokumentasjon av prosjektrengskap må oppbevares i minst ti år.
- Bankers og finansieringsforetaks kunde- og leverandørspesifikasjoner må oppbevares i minst ti år.
- Foretak med petroleumsutvinning eller rørledningstransport må fortsatt oppbevare i minst 15 år og i minst ti år for utenlandske selskaper og personer som driver virksomhet på norsk sokkel.
- Dokumentasjon av kjøp av kapitalvarer som er omfattet av justeringsreglene og gjelder fast eiendom, skal oppbevares i ti år etter regnskapsårets slutt.
- Dokumentasjon som skal utarbeides etter merverdiavgiftsforskriften ved anskaffelser, bruk og overdragelser av kapitalvarer, skal oppbevares i fem år etter siste år i justeringsperioden.

Endringene trådte i kraft 1. januar 2015.

Det er fortsatt andre lover som også har regler om oppbevaring som ikke er endret. Dette gjelder f.eks. aksjeloven om fusjon og avvikling, tollforskriften om tolldeklarasjoner og ligningsloven om dokumentasjon av transaksjoner med nærstående parter. Alle disse har ti års oppbevaringstid.

Oppbevaring av dokumentasjon kan være nødvendig for fremtidig justeringsrett etter mva-reglene.

Nøytral merverdiavgift i statlig sektor

Fra 1. januar 2015 skal det foretas nettoføring av merverdiavgift i statlig sektor. Private aktører skal fremdeles fakturere med merverdiavgift, men merverdiavgiften blir ikke en kostnad for den enkelte etaten.

Nettoføring av merverdiavgift innebærer at forvaltningsorganene ikke belastes merverdiavgift i sine budsjetter og regnskaper, men kan føre utgiftene til merverdiavgift på et sentralt kapittel og post for merverdiavgift.

Enklere å konkurrere om offentlige oppdrag

For private aktører innebærer endringen at det blir enklere å konkurrere om oppdrag for det offentlige. Hittil har statlig sektor måttet ta hensyn til kostnaden til merverdiavgift i sine budsjetter og regnskaper. Merverdiavgiften har skapt en konkurransevridning ved at staten kan produsere tjenester med egne ansatte uten merverdiavgift, mens kjøp fra private tilbydere blir belastet med merverdiavgift. Denne konkurranseulempen er nå fjernet.

Hvilke etater ordningen gjelder for

Foreløpig gjelder ordningen for ordinære statlige forvaltningsorganer som departementer og underliggende etater. En del statlige forvaltningsorganer som NAV, Statens

Vegvesen og BUF-etat, er holdt utenfor ordningen fordi de tilbyr eller kan tenkes å tilby tjenester i konkurranse med private aktører.

Ordningen gjelder heller ikke helseforetakene. Helseforetakene fører ikke sine kostnader direkte i statsregnskapet slik ordinære statlige forvaltningsorganer gjør. Det må derfor velges en annen løsning for disse. Regjeringen ønsker å innføre en ordning med nøytral merverdiavgift også for helseforetakene og tar sikte på å presentere et konkret forslag til utforming av en ordning i statsbudsjettet for 2016.

Meninger om forslag til ny arbeidsmiljølov

NHO har spurt et gjennomsnitt av den norske befolkning om hva de mener om regjeringens forslag til endringer i arbeidsmiljøloven. Undersøkelsen ble gjennomført av Sentio på telefon i januar, og består av et representativt utvalg på 1000 personer over 15 år fra Norge.

Over halvparten av de forespurte mener fleksibel arbeidstid vil være et gode for arbeidstaker. Undersøkelsen viser også at folket er delt på spørsmålene om økt mulighet til midlertidig ansettelse vil få flere inn i arbeidslivet, og at de yngre er mer positive enn de eldre til at midlertidige ansettelser vil få flere inn i arbeidslivet. Det samme gjelder for spørsmålet om økt mulighet for midlertidige ansettelser vil føre til en brutalisering av arbeidslivet.

24 prosent av de spurte sier seg helt enige på spørsmål om lettere adgang til midlertidig ansettelser vil gi bedriftene flere muligheter til å finne ut om det er rom for å ansette flere.

Når det gjelder arbeidstid var:

- 48 prosent helt enig i at fleksibel arbeidstid er et gode for arbeidstaker
- 35 prosent helt enig i at fleksibel arbeidstid er et gode for arbeidsgiver

Kilde: *nho.no*

Skal du kjøpe en bedrift, trenger hjelp med regnskap og skatt eller planlegger generasjonsskifte?

Vi har kompetansen.

Revisjon og attestasjonstjenester

- Ekstern (finansiell) revisjon
- Intern revisjon
- Borevisjon
- Attestasjoner til myndigheter

Regnskap og økonomi

- Regnskap, herunder IFRS
- Forretningsførsel
- Finansiering og budsjettering
- Management for Hire (regnskap-/økonomi, controller og lignende)

Skatt- og avgiftstjenester

- Bedriftsbeskatning, personbeskatning og merverdiavgift
- Internasjonal skatt
- Generasjonsskifte
- Expatriate tjenester

Transaksjonsstøtte

- Fusjon/fisjon/børsnotering
- Restruktureringer
- Finansiell due diligence
- Verdsettelse
- Sakkyndig redegjørelser

Rådgivning

- Strategi og analyse
- Prosjekter
- Risikostyring og intern kontroll
- Prosessforbedring
- Informasjons- og kommunikasjonsteknologi
- Gransking og misligheter
- Management for Hire

* For noen av tjenestene er det uavhengighetsregler i revisorloven som kan begrense omfanget og innholdet i vår bistand til egne revisjonsklienter.

Oslo

Grant Thornton Revisjon AS
Bogstadveien 30
N-0355 Oslo

Tlf. 22 20 04 00

Faks. 22 20 04 10

e-post: oslo@no.gt.com

Oslo

Grant Thornton Consulting AS
Bogstadveien 30
N-0355 Oslo

Tlf. 22 20 04 00

Faks. 22 20 04 10

e-post: consulting@no.gt.com

Oslo

Grant Thornton Law advokatfirma DA
Bogstadveien 30
N-0355 Oslo

Tlf. 22 20 04 00

Faks. 22 60 28 00

e-post: gtlaw@no.gt.com

Trondheim

Grant Thornton Revisjon AS
Vestre Rosten 81
N-7075 Tiller

Tlf. 73 10 24 10

Faks. 72 89 65 09

e-post: trondheim@no.gt.com

Oslo

Grant Thornton Management Consulting AS
Bogstadveien 30
N-0355 Oslo

Tlf. 22 20 04 00

Faks. 22 20 04 10

e-post: oslo@no.gt.com